

BİRLEŞİK METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI

SENDİKAM

SAYI 4

OCAK-ŞUBAT 2004

**GELECEĞİ GÜZEL VE
YAŞANABİLİR KILMAK,**

BİZİM ELLERİMİZDE...

SENDİKAM'DAN...

Değerli üyelerimiz,

Yeni yıllar her zaman yeni beklentilerle gelir.. yeni umutlara kapı açar..
Dönüm noktası olarak algılanır.

Fakat, yeni yılın ilk sabahına gözümüzü açtığımızda, dünyanın önceki yılın devrettiğinden farklı olmadığını görürüz..

Ve günler ilerledikçe, yeni yıldaki olayların eski yılın temelleri üzerinde yükseldiğine tanık oluruz....

...
Eli kalem tutanlar, sık sık "balık hafızalı" bir toplum olduğumuzdan yakınırılar..

Genelleme yaptığımızda, pek de haksız sayılmazlar. Geçmiş çok çabuk ardımızda bırakır, önümüzdeki sorunların tohumlarını atanları unuttur, olgular arasında bağ kurmakta zorlanırsız çoğu zaman...

Medya da, bu konuda üzerine düşeni yapar; gündemi gizler/çarpıtır, yakını uzak eder, olaylara ve kendimize yabancılaşmamızı hızlandırır.

...
Bu düşüncelerle, dergimizin bu sayısını 2004 yılına ayırdık.

2005'te tanık olacağımız, içinde yer alacağımız gelişmeler, "eskidiği için" bir kenara kaldırılan 2004'ün kimi zaman satır aralarında, kimin zaman manşetlerinde yer alıyordu.

İstedik ki, biz tozlu raflara kaldırmayalım 2004'ü...

İstedik ki, ardarda dizildiğinde olaylar, bütünü algılamaya yardımcı olsun..

İstedik ki, balık hafızalı tanımlamalarını boşa çıkartalım...

Ve istedik ki, kazanımların ancak ve ancak birlikte, uzun soluklu mücadelelerle elde edileceği gerçeği, belleğimizin ulaşılabilir bir bölümünde sürekli yer alsın...

...
Bir almanak gibi, kronolojik olarak sıraladık 2004'ten iz bırakan olayları. Kimi konuları ayrıntılandırarak kutucuklar içinde ele aldık..

Türkiye'deki siyasi ve toplumsal gelişmeler ilk bölümde yer alıyor.. Ardından, ekonomide yaşananlar.. Ve elbette emekçilerin gündemini, mücadelelerini ele alan bir bölümümüz var.

Dünyadaki gelişmeleri de iki ayrı başlıkta ele aldık; emek dünyasını ayrı tuttuk..

...
Bu sayımızda, son dönemde sık sık duyduğumuz "Çin tehdidi"nin ekonomik altyapısını, bir inceleme konusu olarak ele aldık..

Medyadan seçtiklerimiz köşesinde ise; SSK gerçeğine Oral Çalışlar'ın kaleminden göz atıp; Tsunami felaketini de Ece Temelkuran'ın "küresel köy" yalanını ortaya seren medya eleştirisinden okuyacağız.

...
Her ne kadar, yazımızın girişinde yeni yılların eski yıllardan bir farkı olmadığını dile getirdiysek de, farklı kılmak elimizde.

"Umut" olduğu sürece; bu umut bilgisiyle, kararlılıkla ve mücadeleyle desteklendiği sürece, "düşlediğimiz dünya"ya adım adım yaklaştığımızı bilmek ne güzel...

Mutlu, "umut"lu bayramlar...

BU SAYIDA

Türkiye 2004	2
Ekonomi 2004	6
Emek 2004	11
Dünyada 2004	16
Dünyada Emek 2004	19
İnsan hakları üzerine bazı temel kriterler	24
Demir Çelik Sektöründe Çin Tehditi	26
Kim kimi gözetliyor	28
Başkalarının acısına bakmak ...	29
Basından: SSK Hastaneleri ve Sağlığımız	30
Basından: Bir Maldiv Tatili	31
Bir film: Güneşli Pazartesiler	32
Emek Kitaplığı.....	33

Sayı 4, Ocak-Şubat 2005
(Yerel Süreli Yayın)
Birleşik Metal İşçileri Sendikası
2 aylık yayın organıdır.
Sahibi: Birleşik Metal-İş adına
Genel Başkan Adnan Serdaroğlu
Yayın Yönetmeni: Genel Eğitim Sekreteri
Celalettin Aykanat
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Sebahattin Gerçeker
Yayın Kurulu: Ayşe Nur Erten, Canan
Arslan, Gökhan Düren, Hasan Arslan,
Mehmet Beşeli, Zehra Güner Akad
Tasarım-Teknik Hazırlık:
Birleşik Metal-İş, Basın Yayın Dairesi
Adres: Tünel Yolu Cd. No: 2
Bostancı İstanbul
Tel: (0 216) 380 85 90
Fax: (0 216) 410 0626
www.birlesikmetal.org
e-posta: dergi@birlesikmetal.org
Baskı: Ek-Bil Matbaacılık
Tel: (0 212) 191 35 06

Böyle geçti

2004 ikibin dört

2004 yılında Türkiye'nin dış gündemi ile iç gündemi iç içe geçti. AB, Kıbrıs, Irak gibi konular iç gündemi de önemli ölçüde belirledi.

KIBRIS

Kıbrıs, Yılın ilk 4 ayında en önemli gündem maddelerinden biriydi. Zirve toplantıları yapıldı sık sık, tartışmalar yaşandı.

"Annan Planı" Kıbrıs'ta referanduma sunuldu.

Plan, KKTC'de kabul edildi, ancak Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nde reddedildi..

EKONOMİ

2004 yılında, işçiler, daha ucuza, daha uzun süre, daha güvencesiz çalıştırılarak, ekonomide hızlı bir büyüme gerçekleşti. İstatistiklerdeki enflasyonun tek haneli rakamlara inmesi ve YTL'ye geçiş kararı verilmesi bu yıla damgasını vuran olaylar oldu.

AB SÜRECİ

Yıl boyunca en önemli gündem maddelerinden biriydi.

Anayasalarda ve yasalarda önemli değişiklikler yapıldı. DGM'ler kaldırıldı. 17 Aralıkta Brüksel'de gerçekleştirilen AB Zirvesi'nde Kıbrıs odaklı tartışmaların ardından Türkiye ile 3 Ekim 2005'te müzakerelere başlanması kararlaştırıldı.

EMEÇİLER

Yeni İşyasası ve uygulamalarından doğan sorunlar, 2821 ve 2822'de yapılması planlanan değişiklikler, İSİG yönetmelikleri, SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devri, ve Metal sektöründeki Grup Toplu iş sözleşmeleri de emekçilerin önemli gündem maddeler oldu.

IRAK'TAKİ SAVAŞ

Irak'taki savaşın da iç gündeme yankıları oldu. Felice'deki katliamlar ve ABD'nin Irak'ta ne yaptığından çok; rehinelere, öldürülen TIR şoförleri 5 güvenlik görevlisinin şehit edilmesi gündemi oluşturan konular oldu.

YEREL SEÇİMLER

Gündemin önemli bir diğer konusu, yerel seçimlerdi. Seçimleri, yerel seçime ilk kez katılan AKP kazandı. AKP yüzde 41, CHP ise yüzde 18 oy aldı.

FELAKETLER

Türkiye'nin 2004 gündeminde felaketler de vardı. Tren kazaları, freni patlayan tankerler, çöken binalar, Adıyaman ve Ağrı depremleri, hortum, büyük can ve mal kaybına neden oldu.

Türkiye

1 Ocak

SSK ile Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık tesislerinin ortak kullanımına tüm Türkiye'de geçildi. Yeşil kart sahipleri ile Bağ-Kur'lular da sistemden yararlanmaya başladı.

7 Ocak

ABD, Irak'taki askerlerinin rotasyonu için transit geçiş amacıyla İncirlik Üssü'nü kullanmaya başladı.

13 Ocak

SSK'ya iyileştirici tıbbi malzeme alımına ilişkin "Neşter Operasyonu" soruşturması kapsamında 12 kişi gözaltına alındı.

17 Ocak

"Neşter Operasyonu-2" kapsamında gözaltına alınan 12 kişi serbest bırakıldı.

23 Ocak

Milli Güvenlik Kurulu, Annan Planı da referans alınarak Ada'nın gerçeklerine dayalı bir çözüme müzakereler yoluyla hızla ulaşılmaması konusundaki siyasi kararlılığını yinelediğini bildirdi.

Kötü hava koşullarından etkilenen 2'si öğrenci 9 kişi donarak öldü. Yüzlerce araç mahsur kaldı, binlerce köy yolu ulaşımına kapandı, elektrik ve su kesintileri yaşandı. Boğaziçi Köprüsü'nün askı çelik halatlarından biri yerinden çıkarak koptu.

24 Ocak

BM Genel Sekreteri Kofi Annan ile Davos'ta görüşen Başbakan Erdoğan, Kıbrıs'ta sorunun çözülebilmesi için iki tarafın da güvendiği bir arabulucu

atamasını istedi.

29 Ocak

SHP, DEHAP, ÖDP, EMEP, ÖTP VE SDP Genel başkanları, yerel seçimlerde "demokratik güçbirliği" yapacaklarını açıkladılar.

30 Ocak

Kapatılan RP'ye yönelik "Kayıp Trilyon Davası"nda mahkum olan Saadet partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Saadet Partisi üyeliği ve genel başkanlık görevinden ayrıldı.

2 Şubat

Konya'nın Selçuklu ilçesinde 11 katlı Zümrüt Apartmanı, "yapım hatası" nedeniyle çöktü, 92 kişi hayatını kaybetti.

4 Şubat

KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Başbakan Erdoğan, KKTC Başbakanı Mehmet Ali Talat ve dışişleri bakanlarının katıldığı Kıbrıs Zirvesi yapıldı. Görüşmede, Türkiye ve KKTC olarak Kıbrıs'ta adil ve kalıcı bir barışa ulaşılmaması yönündeki müşterek hedefin teyit edildiği belirtildi.

Kıbrıs

Yıllardır, Kıbrıs üzerine planlar yapılıyor. Planları yapanlar, Kıbrıs halkının istekleri üzerinden değil, emperyalist çıkarlar üzerinden hareket ediyor.

30 yıldır süren görüşmeler, son beş yıl Kıbrıs'ın Avrupa Birliği'ne üyelik çabalarının da gündeme gelmesi ile hızlandı. Bu süreçte, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin adı ile anılan Annan Planı masaya getirildi.

Avrupa Birliği'nin 1 Mayıs 2004 tarihinde aralarında Kıbrıs'ın da yer aldığı 10 yeni üye ile genişleyecek olması dolayısıyla, görüşmeler daha da hızlandı. Avrupa Birliği, adanın tümünün AB'ye katılımını sağlayacak formülde Annan Planının kabulünü şart koştu.

10 Şubat 2004 tarihinde Türk ve Rum kesimi New York'da Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin çağrısı ile masaya oturdular. 22 Mart 2004 tarihine kadar taraflar Annan Planı üzerinde uzlaşmazsa,

konunun dördü müzakereye taşınacağını, bunda da çözüm olmazsa ayrıntıların Genel Sekretere bırakılacağını baştan kabul etmişlerdi.

Görüşmeler New York'dan adaya, adadan İsviçre'ye taşındı. Dördü müzakereden de anlaşma sonucu çıkmayınca Annan planı üzerindeki boşlukları kendisi doldurdu ve Kıbrıs referandumuna sunulacak Annan Planı hazır hale getirildi.

Adanın birleşmesine yönelik planı kabaca üç parçaya ayırmak mümkün. Bu parçalardan birincisi egemenlikle, ikincisi ada haritasının yeniden çizileceği toprak paylaşımı ile ilgili. Mülkiyet ve göçmenlerle ilgili olan üçüncü bölümü planın en sorunlu parçası olarak görüldü.

Kıbrıslı Rumların en büyük partisi konumundaki Akel, Annan Planına evet demek için Birleşmiş Milletlerden uygulama güvencesi istemesi ile her iki taraftan da "evet" bekleyen emperyalistleri telaşlandırdı. ABD ve İngiltere, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin adadaki

gücünü artıran ve adaya silah ambargosu getirmesi için sundukları karar tasarısı Rusya'nın vetosu ile reddedildi.

24 Nisan 2004 Cumartesi günü Kıbrıs'da adanın her iki kesiminde de plan referandumuna sunuldu. İki tarafın da Annan Planına evet demesi durumunda Kıbrıs Rum ve Türk kesimi ile birlikte 1 Mayıs 2004'de Avrupa Birliği'ne üye olacaktı. Kuzey ya da güneyden birisi ya da her ikisi birden hayır oyu kullanırsa sadece Rum kesimi AB'ye girecekti. Annan Planı'na Rum kesimi "Hayır" oyu verirken Türk tarafı "Evet" dedi ve Rum tarafı Avrupa Birliği üyeliğini alırken 2002 yılından beri masada duran Annan Planı Rum halkının oyları ile reddedilmiş oldu.

Sonuç olarak, 2004 yılında Türkiye gündeminde oldukça fazla yer tutan Kıbrıs'da parçalı yapı devam ediyor ve Annan Planı kabul edilseydi dahi parçalı yapının devam edeceği hatta planın uygulanması ile bölünmüşlüğüün pekişeceği gözden kaçırılmamalıdır.

14 Şubat

Hamburg doğumlu Türk yönetmen Fatih Akın'ın son filmi "Duvara Karşı", Berlin Film Festivali'nde en

iyi film seçilerek "Altın Ayı" ödülünü aldı.

21 Şubat

Cem Uzan'ın kullandığı Çubuklu'daki villanın gizli deposunda 3 milyon 897 bin adet kullanıma hazır Telsim kontör kartı bulunduğu açıklandı.

3 Mart

Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce, tahsilat bankacılığı işlemlerini yapmak üzere kurulan PTT Bank, faaliyete geçti.

4 Mart

Fadıl Akgündüz, Almanya'daki bazı Türk vatandaşlarını "yüksek kar payı vaadiyle kandırarak dolandırdığı" iddiasıyla yargılandığı davada, 150 milyar lira kefaletle tahliye edildi.

10 Mart

Bazı grupların fişlendiği ortaya çıktı...

Askeri fişleme

İst. 2. Zırhlı Tugay Komutanlığı'nın, Kadıköy, Maltepe, Kartal ve Sultanbeyli kaymakamlıkları ile bazı komutanlıklara bir yazı göndererek, "Azınlıklar ve kendini azınlık olarak görme eğiliminde olanlar, yüksek sosyete grupları, sanatçıların mensup oldukları gruplar, zengin ailelerinin çocuklarının oluşturduğu gruplar, tarikatlar, satanistler, Ku Klax Klan, Masonlar gibi grupların fişlenmesini" istediği ortaya çıktı.

Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreterliği'nden yapılan açıklamada, haberin doğru olduğu belirtilerek "Ancak, çalışmada yer alan bazı hususların düzeltilmesi maksadıyla da gerekli incelemelere başlanmıştır" denildi.

10 Mart

Yargıtay 1. Ceza Dairesi, 7 TİP'li öğrenciyi öldürdüğü için 7 kez idam cezasına çarptırılan Haluk Kırcı'nın cezasının, 48 ayı hücrede olmak üzere müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülmesine ilişkin kararı onadı.

16 Mart

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Karadon Müessese Müdürlüğü maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında 8 Çinli işçiden 5'i öldü, 3'ü de yaralandı.

18 Mart

Haluk Kırcı, İnfaz Kanunu'ndan yararlanarak Ödemiş Cezaevi'nden tahliye edildi.

25 Mart

Erzurum'da meydana gelen 5.1 büyüklüğündeki depremde, 9 kişi öldü.

28 Mart

Yerel seçimler yapıldı.

Yerel seçimler

81 ilde gelecek beş yılın yerel yönetimlerinin belirlendiği seçimler 28 Mart 2004 günü gerçekleştirildi. Seçimlere katılma oranı yüzde 75'lerde kaldı.

Bir önceki seçimlere göre önemli oranda yerel yönetimlerin el değiştirdiği seçimlerde AKP, 1647 belediye başkanlığı ile en fazla belediye başkanlığı kazanan parti oldu. Toplam 20 partinin yarıştığı seçimlerde sadece üç parti (AKP, CHP, MHP) ülke genelinde yüzde 10 oy oranını yakaladı.

AKP'nin oy oranının artışının nedeni yerel seçimlere "rakipsiz" girmesidir. AKP'nin "rakipsiz" olmasının nedeni, muhalefeti oluşturan partilerin siyasi ve ideolojik açıdan önemli ayrım sergilememesidir. Muhalefetteki partiler ile iktidar partisi ayrılaşmış ve oy verenler, iktidar partisini tercih etmişlerdir.

Yök Yasası

5 Mayıs

Çeşitli üniversitelerin yönetim kurulu ve/veya senatosunca hazırlanan bildirilerde, YÖK Yasa Tasarısı protesto edildi.

13 Mayıs

"YÖK Yasası" olarak bilinen "Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek, yasalasta.

28 Mayıs

Cumhurbaşkanı Sezer, gençlerin imam hatip liselerine yönelmelerinin özendirilmesi amaçlandığı gerekçesiyle "YÖK Yasası"nı kısmen TBMM'ye iade etti.

1 Haziran

Hükümet, "YÖK Yasası"nı askıya aldı.

1 Nisan

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın öngördüğü işbirliği ve takvim doğrultusunda, hükümet olarak son şekli verilmiş Kıbrıs planının öngördüğü sorumlulukları yerine getirmeye hazır olduklarını söyledi.

10 Nisan

Hacı Ömer Sabancı Holding Başkanı Sakıp Sabancı, tedavi gördüğü hastanede vefat etti.

13 Nisan

CHP İstanbul Milletvekili Kemal Derviş, Merkez Yönetim Kurulu (MYK) üyeliği ve Genel Başkan Yardımcılığı'ndan istifa etti.

15 Nisan

"Türkiye Özürlüsü ile Mutludur Partisi", "sponsor bulamadığı için" kapanma kararı aldı.

20 Nisan

CHP İstanbul Milletvekili Yaşar Nuri Öztürk, partisinden istifa etti.

24 Nisan

BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın Kıbrıs'ta çözüm için hazırladığı plana ilişkin referandum yapıldı. KKTC'de kabul edilen, ancak Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nde reddedilen plan, her iki toplum tarafından kabul edilmediği için reddedilmiş oldu.

2 Mayıs

1 Mayıs kutlamaları, medyada yine olaysız kutlanması boyutuyla yer aldı.

20 Mayıs

Ankara 20. Asliye Hukuk Mahkemesi, Vakit Gazetesi'ni, "Onbaşı bile olamayacakların general olduğu ülke" başlıklı yazıdan dolayı 312 generale 2'şer milyar lira tazminata mahkum etti.

21 Mayıs

Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırıldı.

4 Haziran

Hızlandırılmış tren Ankara ve İstanbul'dan eşzamanlı olarak ilk seferine başladı.

Hızlandırılmış tren

5 Temmuz

Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Aydın Erel, demiryollarının şu anki teknik yapısıyla hızlı tren taşımacılığı açısından raydan çıkma ve ray kırılmaları gibi riskler taşıdığını, bu nedenle gerekli teknik yeterlilik sağlanana kadar hızlı treni seferlerden kaldırılmasını istedi.

6 Temmuz

TCDD, üstyapı malzemelerinin 160 kilometre hıza uygun olduğunu bildirdi.

22 Temmuz

İstanbul'dan Ankara'ya 18.00'de hareket eden Yakup Kadri Karaosmanoğlu adlı hızlandırılmış tren Sakarya'nın Pamukova ilçesi yakınlarında raydan çıktı. Vagonlar savrulurken, üst üste yığıldı. Kazada, 37 kişi öldü.

1 Eylül

Kazayla ilgili bilirkişi raporunda, TCDD, 8'de 4, birinci Makinist 8'de 3, ikinci Makinist 8'de 1 kusurlu, şef ise kusursuz bulundu.

7 Haziran

Radyo1 ve TRT3'te Boşnakça, Arapça, Kirmanca, Çerkezce ve Zazaca olarak gerçekleştirilecek yayınların ilki, Boşnakça ile yapıldı.

9 Haziran

Yargıtay 9. Ceza Dairesi kapatılan DEP'in 4 eski milletvekili hakkındaki infazı durdurarak, tahliyelerine karar verdi.

18 Haziran

İçişleri Bakanlığı, sivil toplum örgütlerinin sürekli eleştirilerine neden olan toplantı ve gösterilerin polis tarafından kaydedilmesine yasak getirdi. Bu tür kayıtlar, ancak mülki idare amirinin yazılı izni ile yapılabilecek.

19 Haziran

Ankara'nın Çubuk ilçesinin Sünlü Köyü'nde hortum meydana geldi, 3 kişi öldü, 32 ev hasar gördü.

23 Haziran

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, kendisi hakkında "Çorba bu Başbakan" diyerek "kişilik haklarına saldırdığı" iddiasıyla CHP Genel Başkanı Baykal aleyhine açtığı 25 milyar liralık maneve tazminat davası reddedildi.

28-29 Haziran

İstanbul'da Nato Zirvesi yapıldı.

Nato Zirvesi

NATO zirvesi, 26 üye ve 20 ortak ülkenin katılımıyla 28-29 Haziran 2004 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi.

Emperyalizmin savaş ve yıkım örgütü olan Nato'ya "hayır" demek için, 50 bin kişi İstanbul Kadıköy'de toplandı.

Yalnızca Nato'ya üye ülkelerde değil, talep gelmesi halinde ya da bir tehdit unsuru saptanması halinde Körfez ülkelerine ya da Genişletilmiş Ortadoğu Bölgesine doğrudan müdahale edebileceğine dair karar alınan zirvede bu karara dayanarak Nato'nun Ortadoğu'da herhangi bir ülkede savaş

1 Temmuz

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, kaldırılan DGM'lerin yerine 8 ilde 18 ağır ceza mahkemesi kurulmasına karar verdi.

2 Temmuz

Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde 5.2 büyüklüğünde deprem oldu. 67 haneli Yiğince Köyü'ndeki konutların tümünün hasar gördüğü depremde, 18 kişi öldü.

8 Temmuz

Uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı gerekçesiyle Malatya Emniyet Müdürlüğü tarafından gözaltına alınarak Van'a getirilen, eski milletvekili Mustafa Bayram'ın oğlu Hamit Bayram'ın, akrabaları tarafından Bölge Trafik Şube Müdürlüğü'nden kaçırıldığını açıkladı.

11 Temmuz

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın kızı Esra ile Berat Albayrak evlendi. Çiftin şahitliğini Ürdün Kralı Abdullah, Pakistan Cumhurbaşkanı Pervez Müşerref, Romanya Başbakanı Adrian Nastase, Yunanistan Başbakanı Kostas Karamanlis, TBMM Başkanı Bülent Arınç, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül yaptı.

başlatılabileceği garanti altına alınmış oldu. Yani, Irak'da gerçekleştirilen saldırı, yıkım ve katliamın Ortadoğu'daki herhangi bir ülkede de yaşanacağını belirtildi.

Zirvede, NATO askerlerinin Bosna-Hersek'den çekilmesi, Kosova'daki NATO operasyonunun sürdürülmesi, Afganistan'daki NATO askerlerinin sayısının 10 bine çıkarılacağı da açıklanan kararlar arasında yer aldı.

Bu zirve ile, ülkemiz de dahil olmak üzere çok büyük bir bölge emperyalizmin savaş aygıtının saldırısı için açık duruma getirilmiş oldu.

14 Temmuz

Organize suç örgütü elebaşı Alaattin Çakıcı, Avusturya'nın Granz kentinde, eski MİT mensubu Faik Meral adına düzenlenmiş pasaportla yakalandı.

21 Temmuz

Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) ile Yabancı Dil Sınavı (YDS) sonuçları açıklandı. Sınavda, 32 bin 177 aday sıfır puan aldı.

10 Ağustos

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Başesgioğlu, SSK'nın fahiş fiyattan ilaç aldığı yönündeki haberler üzerine 3 SSK müfettişinin konuyu incelemek üzere görevlendirildiğini söyledi.

17 Ağustos

Şiddetli yağış ve fırtına, yurttan hasara neden oldu. İstanbul'da şiddetli yağıştan derelerin taşması sonucu çok sayıda ev ve işyerini su bastı.

26 Ağustos

Hükümet, suç olmaktan çıkarılan, "zinanın suç sayılıp sayılmamasına" ilişkin maddesi de dahil 56 maddenin değiştirilmesini gündeme getirdi. "Zina" konusu tartışmalara neden oldu.

6 Eylül

İskenderun Körfezi'nde 4 yılı aşkın süredir bekletilen "MV Ulla" adlı gemi, 2 bin 200 ton "toksik atık" yüküyle battı.

8 Eylül

Kastamonu'nun Küre ilçesinde Etibank'a ait bakır madeninde, tünel açma çalışmaları sırasında çıkan yangında 19 işçi öldü, 19 işçi yaralandı. Bilirkişi raporunda taşeron firma yüzde yüz kusurlu bulundu.

9 Ekim

Sedat Peker'in de aralarında olduğu 24 kişi, "çıkartma amaçlı suç örgütü kurmak, bu örgüte üye olmak, yardım ve yataklık etmek", "gasp" ve "sahte evrak düzenlemek" suçlarından tutuklanmaları

talebiyle sevk edildikleri Mahkemece tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

11 Ekim

Cumhurbaşkanı Sezer, 5237 sayılı yeni "Türk Ceza Kanunu"nu onayladı.

16 Ekim

MKE'ye bağlı Çankırı Silah Fabrikası'nda (ÇANSAS), Türkiye'nin ilk bomba atar silahı üretilmeye başlandı.

21 Ekim

Yaptırdığı binalar 17 Ağustos depreminde yıkılan müteahhit Veli Göçer, 25 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

24 Ekim

YTP Olağanüstü Büyük Kongresi'nde CHP'ye katılma kararı alındı.

1 Kasım

Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu Başkanı İbrahim Kaboğlu'nun, "Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Grubu"na hazırlanan raporla ilgili düzenlediği basın toplantısında, kurul üyesi ve KamuSen Genel Sekreteri Fahrettin Yokuş, Kaboğlu'nun konuşma metnini elinden çekerek, "eşit değil, hukuki değil, kimi kandırıyorsunuz?" diyerek yırttı ve masanın üzerine attı.

11 Kasım

CHP Merkez Yönetim Kurulu (MYK), Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül'ü kesin ihraç istemiyle tedbirli olarak Yüksek Disiplin Kurulu'na sevk etti.

1 Aralık

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde baba ile oğlun öldürülmesi olayıyla ilgili, özel harekattan sorumlu Mardin Emniyet Müdür Yardımcısı Kemal Dönmez ve 3 özel harekatçı açığa alındı.

12 Aralık

Fatih Akın'ın "Duvara Karşı" adlı filmi, 2004 Avrupa En İyi Film Ödülü'nü kazandı.

17 Aralık

AB, Türkiye ile 3 Ekim 2005'de müzakerelere başlama kararı aldı. Irak'ın Musul kenti yakınlarında uğradıkları silahlı saldırı sonucu 5 Türk güvenlik görevlisi şehit oldu.

Avrupa Birliği

2004 yılında ana gündemi belirleyen Avrupa Birliği, artık Türkiye için dış politika gündemi değildir. Hatta o kadar iç politika gündemi oldu ki, Meclisten çıkacak yasal düzenlemeler ve bu yasal düzenlemelerin hangi maddeleri içereceği de AB tarafından dikte edildi. Müktesebata uyum adı altında Meclisten pek çok yasa geçirildi. 06.Ekim.2004 tarihinde yayınlanan AB İlerleme raporunda belirttiğine göre, Ekim 2003-Temmuz 2004 arasında TBMM, toplam 261 yeni kanun kabul etmiş.

Çıkarılan yasaların Türkiye'de meydana getirdiği ve getireceği değişikliklerin yanında en önemli gelişme Türkiye'ye 17 Aralık'taki zirveden tam üyelik görüşmeleri için 3 Ekim 2005 tarihinin verilmesi oldu. İki gün süren ve yoğun pazarlıklara sahne olan Avrupa Konseyi zirvesinin sonuç bildirgesinde;

- Müzakerelerin hedefinin tam üyelik olduğu, ama sonucunun ve zamanlamasının şimdiden belirlenip garanti edilemeyeceği,
- AB Komisyonu ya da üye ülkelerinin üçte birinin talebiyle müzakerelerin askıya alınması önerilebileceği belirtilirken,
- Birliğin, "Türkiye'nin tam üyelik müzakereleri başlamadan önce Ankara Anlaşması'nı 10 yeni üyeyi kapsayacak şekilde onaylayacağını bildirmesinden memnuniyet duyduğu" ifadesi de yer aldı.

Yani, Türkiye Ankara Anlaşması'nın Güney Kıbrıs'ı da kapsayacak şekilde genişletilmiş halini imzalayacak. Kıbrıs'ın tanınması/tanınmaması gündemi üzerine tartışma da maddenin bu hali ile şimdilik sonuçlanmasına karşın her üç tarafta da iç politika malzemesi olmaya devam ediyor.

Türkiye, AB'ne üye olmak için 2014 yılı bütçesini beklemek zorunda. Zaten AB'nin istediklerini yapmaması durumunda zirvenin sonuç bildirgesi çok açık: Üyelik süreci kolayca askıya alınabilir.

31 ana başlıkta Türkiye'de yeni düzenlemeler gerekiyor. Bütün bunları saptayabilmek için bir tarama süreci gerçekleştirilecek ve tarama işlemini takiben 3 Ekim 2005 günü görüşmeler başlayacak. Önümüzdeki süreç, Türkiye'nin egemenlik ve yönetim haklarını Avrupa Birliği'ne devredeceği bir dönem olacak.

Ekonomi

1 Ocak

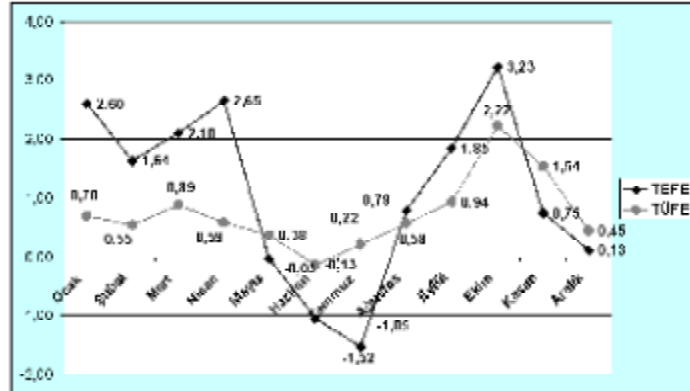
Yeni asgari ücret 16 yaşından büyük işçiler için brüt 423 milyon, net 303 milyon 70 bin 500 lira olarak belirlenerek yürürlüğe girdi.

2 Ocak

TİM, 2003 yılı ihracatını 47 milyar 891 milyon dolar olarak açıkladı. Yeni yıla dolar 1 milyon 405 bin, euro ise 1 milyon 766 bin liradan başladı.

3 Ocak

DİE, 2003 yılında TEFE'nin yüzde 13.9, TÜFE'nin ise yüzde 18.4 olarak gerçekleştiğini açıkladı.

Enflasyon

Enflasyon 2004 yılında önemli ölçüde düştü. Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Aralık ayında bir sene önceki aya göre yüzde 9,32 düzeyinde gerçekleşirken, Toptan Fiyat endeksi yüzde 13,84 oldu. Aylık olarak bakıldığında ise TEFÉ Ağustos ayında eksi düzeye düşerken, Ekim'de yüzde 3'ün üzerine çıktı, TÜFE ise Temmuz ayında eksi düzeye indi, Ekim'de yüzde 2 dolayına yükseldi. Ancak enflasyonun düşmesi, tüketicinin tüketim harcamalarını artırmıyor, çünkü dolaylı vergilerde ortaya çıkan yüksek artışlar, dar gelirlilerin gelirinin erimesine neden oluyor.

7 Ocak

Hazine 1.5 milyar dolar tutarında, 30 yıl vadeli borçlandı.

28 Ocak

Türkiye, kuş gribi nedeniyle Hong Kong, Laos, Kamboçya ve Tayvan'dan kümes hayvanları ve ürünlerinin ithalatını yasakladı.

30 Ocak

ÖİB, PETKİM özelleştirmesini, yeterli teklif alınmaması sebebiyle iptal etti.

31 Ocak

TL'den 6 sıfır atılması ve Türkiye Cumhuriyeti devleti para biriminin "Yeni Türk Lirası" olmasını öngören yasa, Resmi Gazete'de yayımlandı.

2 Şubat

Çalışma Bakanı Başesgioğlu, 3.2 katrilyon lira SSK, 1.7 katrilyon lira da Bağ-Kur alacağının yeniden yapılandırılacağını bildirdi.

8 Şubat

Sanayi üretiminin 2003 yılında yüzde 9.1 artış kaydettiği açıklandı.

14 Şubat

TMSF, İmar Bankası soruşturması çerçevesinde birçoğu hakkında ihtiyati tedbir kararı bulunan Uzanlar'a ait 219 şirkete el koydu.

18 Şubat

Adalet Bakanı Cemil Çiçek "Yolsuzlukla Mücadele Yasası Taslağı"nı kamuoyuna açıkladı.

27 Şubat

Tekel'in Alkollü İçkiler İşletmesi'nin satışına ilişkin sözleşmesi imzalandı.

1 Mart

İlaçta KDV oranı yüzde 18'den yüzde 8'e çekildi.

10 Mart

Otomobil satışları, Ocak-Şubat döneminde

geçen yıla göre yüzde 318 oranında arttı.

11 Mart

Zorunlu tasarruf nema ödemeleri başladı.

28 Mart

Merkez Bankası'nın, tarihinde ilk kez 2004 yılında 1.5 katrilyon lira zarar ettiği açıklandı.

1 Nisan

Türkiye'nin Mart ayında ihracatı, aylık bazda ilk kez 5 milyar doların üzerine çıktı.

3 Nisan

TEDAŞ özelleştirme kapsamına alındı.

6 Nisan

İş Kanunu'na İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği'ne göre işçilerin günlük çalışma süresi 11 saat ile sınırlandırıldı.

14 Nisan

İlaç fiyatlarında, kur değişikliğine göre artış yapılabilmesi imkanı sağlandı.

19 Nisan

TEKEL alkollü içki tesislerini Özelleştirme İdaresi'nden satın alan NuroL-Limak-Özaltın-Tütsab Ortaklığı, Mey Sanayi ve Tic. San. adı altında yeni bir şirket kurarak alkollü içki tesislerini tek çatı altında topladı.

20 Nisan

2004 yılında Kamu Net Borç Stoku 251.5 katrilyon lira olurken, brüt 297.8 katrilyon liraya ulaştı.

27 Nisan

Ocak ayı cari açığının, beklentilerin 300 milyon dolar kadar üzerine çıkması ve piyasadaki beklentilerle dolar 1 milyon 400 bin lirayı aştı.

1 Mayıs

AB 10 ülkenin katılımı ile 25 üyeli 450 milyon nüfuslu bir Birlik haline geldi.

2 Mayıs

Maliye Bakanlığı yerli ve yabancı sermayeyi Türkiye'ye çekmek için 100 milyon doların üzerindeki yatırımlara 5-10 yıl arasında vergi tatili getireceğini açıkladı.

4 Mayıs

Türkiye'nin 60 ülke arasında 2004 yılında 56. olan rekabet gücü sıralamasındaki yeri, bu yıl 55'liğe çıktı.

7 Mayıs

Petrolün varil fiyatı 40 dolara yükselerek, 1990'dan bu yana en yüksek seviyesine çıktı.

9 Mayıs

Marmaray Projesi olarak adlandırılan "Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı banliyö hatlarının iyileştirilmesi ve demiryolu boğaz tüp geçişi inşaatı başladı.

10 Mayıs

Yüksek çıkan cari işlemler açığının ardından, dolar ve faiz tırmanışa geçti, dolar 1 milyon 540 bin lira oldu.

24 Mayıs

Ankara 10. İdare Mahkemesi, TÜPRAŞ'ın satışında yürütmeyi durdurma kararı verdi.

26 Mayıs

TMSF, İktisat Bankası'nın eski sahibi Erol Aksoy'un tüm şirketlerinin yönetimine el koydu.

31 Mayıs

TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinde mahkemenin verdiği yürütmeyi durdurma kararını üst mahkeme iptal etti.

3 Haziran

Ankara 10. İdare Mahkemesi, kamu yarar olmadığı gerekçesiyle TÜPRAŞ ihalesini iptal etti.

4 Haziran

OPEC'in günlük üretim miktarını 1 Temmuz'dan itibaren 2 milyon varil artırma kararının ardından ABD hafif petrolünün varil fiyatı 38.71 dolara indi.

8 Haziran

Uluslararası piyasada, petrol fiyatları yeniden yükseldi.

23 Haziran

Asgari ücret, 1 Temmuz 2004'ten itibaren 16 yaşından büyükler için brüt 444 milyon 150 bin, net 318 milyon 233 bin 475 lira, 16 yaşından küçükler için ise brüt 378 milyon, net 270 milyon 837 bin lira oldu.

24 Haziran

Danıştay 10. Dairesi, TÜPRAŞ'ın satışına onay veren Rekabet Kurulu kararının yürütmesini durdurdu.

30 Haziran

DİE, bu yılın ilk 3 aylık dönemindeki büyüme hızını yüzde 12.4 olarak açıkladı.

Büyüme

Türkiye ekonomisi 2004 yılının ilk dokuz ayında yüzde 9,7 oranında büyüdü. Sermaye kesiminin gelirleri arttığı için sevinirken, işçinin, memurun tarım emekçilerinin geliri yine azaldı. Çünkü büyüme esas olarak ithalat ve ihracat artışından kaynaklanırken, işgücünün milli gelirden aldığı pay düştü. Tarım sektörü yüzde 1,2 oranında küçüldü.

Ekonominin büyümesi ülkede yaratılan gelirin artmış olduğunu gösteriyor. Ancak gelir artışının dengeli dağılması halinde toplumsal refah artmıyor, hatta geriliyor. Bu gelir artışına yol açan nedenler de ekonomik göstergeler açısından önemli faktörler arasında yer alıyor.

2004 yılının ilk yarısını olağanüstü bir büyüme hızıyla geçiren ekonomi, üçüncü çeyrekte hız kesti. Bu dönemde ekonominin büyüme hızının yavaşlamasının nedenlerinin başında tarımdaki büyük gerileme geldi.

Otomotiv, elektronik, tekstil sektöründe canlanma yaşandı, turizm gelirlerinde bir patlama yaşandı, ancak ucuz işçilik nedeniyle ücretlilerin gelirlerinde bir artış değil azalma ortaya çıktı. Turist sayısı arttı, ama çok ucuza geldikleri için turizm sektöründe de çok ucuza işçi çalıştırıldı.

2004 yılında ortaya çıkan büyüme ücretlerde erimeye neden oldu. Çünkü ihracata dayanan üretim artışı, çalışma sürelerinin uzatılarak ücretlerin düşürülmesine neden oluyor. Dolayısıyla

Sektörel büyüme oranları

Sektörler	2003	2004-I	2004-II	2004-III	2004 9 aylık
Tarım	-2,5	-7,5	3,4	-1,6	-1,2
Sanayi	7,8	10,3	14,9	6,6	10,5
İnşaat	-9	2,9	0,2	-1	0,4
Ticaret	8,1	16,3	19,1	7,1	13,3
Ulaş, haberleş	8,4	4,3	10,7	3,8	6,1
Mali kuruluşlar	-6,3	0,6	1,2	1,3	1
GSYİH	5,8	10,1	13,4	4,5	8,7
GSMH	5,9	12,4	14,4	4,7	9,7

Kaynak: DİE

Türkiye'deki ekonomik büyüme sosyal büyümeyi beraberinde getirmedir. İşgücünün milli gelirden aldığı pay gerilerken, sermaye gelirlerinin (kar, faiz ve karşılıklar) aldığı pay büyüdü. Büyüme çalışanların yoksullaşmasına neden oldu.

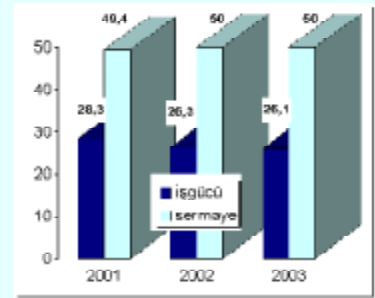
İşgücünün GSYİH'dan aldığı pay 2001'de yüzde 28,3 iken, 2002'de yüzde 26,3'e, 2004'te yüzde 26,1'e geriledi. Özel sektörde çalışan işgücünün aldığı paydaki gerileme ise daha yüksek oldu. Sermaye gelirlerinin GSYİH'dan aldığı pay ise 2001'de yüzde 49,4 olurken bu oran 2003 ve 2003'te yüzde 50'ye yükseldi. Başka bir deyişle tüm çalışanlar toplam gelirin dörtte birini alırken, sermaye kesimi yarısını almaktadır.

Türkiye'de toplam gelirin artması bazı kesimler tarafından çok olumlu bir gelişme olarak değerlendirilse de, bu büyüme;

- İstihdamı artırmamakta,
- Gelir dağılımını düzelterip, ücretlilerin gelirlerinde artış yaratmamakta,
- Türkiye'nin borç yapısında bozulma yaratmaktadır.

Bu durumda büyüme kimin yararınadır diye sormazmıyız?

İşgücü ve sermayenin Türkiye'nin milli gelirden aldığı pay

Kaynak: DİE

1 Temmuz

Köprü ve otoyol geçiş ücretlerine, yüzde 20 oranında zam yapıldı. İhracat ilk 6 ayda yüzde 35.5 artarak 29 milyar 367 milyon dolara ulaştı.

2 Temmuz

Çalışma Bakanı Başesgioğlu, sosyal güvenlik reformunu açıkladı.

9 Temmuz

Otomobil satışları yılın 6 ayında, son 10 yıllık ortalamanın yüzde 118 üstünde 235 bin 675 adet olarak gerçekleşti.

16 Temmuz

Vergi paketi olarak bilinen ve bazı kanunlarda değişiklik öngören yasa tasarısı, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi

27 Temmuz

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında, birinciliği Tüpraş aldı.

6 Ağustos

Başbakan Erdoğan, IMF ile 2005 ve sonrasındaki ilişkilerin, kaynak kullanımını içeren yeni bir stand-by düzenlemesi çerçevesinde yürütülmeye başlanmasına karar verdiklerini söyledi.

8 Ağustos

Sanayi üretimi yılın ilk 6 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13.6 oranında arttı.

12 Ağustos

Türk Telekom'un tüm telefon konuşmalarında yüzde 80'e varan indirim yapacakmış izlenimi uyandıran reklam ve broşürleriyle ilgili olarak, Reklam Kurulu ihtiyati tedbir niteliğinde durdurma kararı verdi.

8 Eylül

Nemada 3. taksit ödemelerine başlandı.

10 Eylül

TİGEM, özelleştirme kapsamından çıkarıldı. DİE, bu yılın ikinci üç aylık dönemindeki büyüme hızını yüzde 14.4 olarak açıkladı. 6 aylık büyüme hızı ise yüzde 13.5 oldu.

15 Eylül

Tarım liseleri Milli Eğitim Bakanlığı'na devredildi.

İşsizlik

Ekonominin büyümesi ve istihdamki artış işsizliği azaltmaya yetmedi.

Türkiye'nin en önemli sorunlarının başında işsizlik gelmektedir. Tarıma verilen desteklerin kesilmesi ile kentlere yönelen göç, az sayıda sanayi yatırımı, işyerlerinin kapanması veya üretimin daralması nedeniyle işsizlik 2001 krizinden itibaren 2004 yılının ikinci yarısına kadar sürekli yükseldi. 2004'ün üçüncü çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre istihdamda önemli bir artış oldu. Ancak buna rağmen işsiz sayısında ve işsizlik oranında bir gerileme göze çarpmadı.

DİE'nin verilerine göre, 2004'ün üçüncü çeyreğinde istihdam 2003'ün aynı dönemine oranla 463 bin kişilik artış gösterdi. Bu artışın büyük bölümü hizmetler sektöründen kaynaklandı. Hizmetler sektöründe istihdam yaklaşık 400 bin kişi arttı. Sanayide 154 bin ve inşaat 77 bin kişilik istihdam artışı olurken, tarımda ise çalışanların sayısı 167 bin kişi azaldı.

İstihdamın arttığı üçüncü çeyrekte işsiz sayısı da artış gösterdi. Bu dönemde işsiz sayısı 2003'ün aynı dönemine göre 62 bin kişi daha fazla oldu. Böylece işsizlik oranı da 0,1 puan artarak, yüzde 9,5'a yükseldi.

DİE'nin, ILO tanımlarını esas olarak hesapladığı yüzde 9,3'lük işsizlik oranı, söz konusu uluslararası standartlar nedeniyle işgücü dışında tutulan işsizlerin

eklenmesiyle yüzde 14,9'a kadar yükseliyor.

2002 yılında kadın işgücü 6 milyon 760 bin kişi iken, kırdan kente göç nedeniyle kırsal kesimde ücretsiz aile işçisi olan yaklaşık 1 milyon kadın kentlerde ev kadını durumuna geldi. Böylece 2004 yılının ilk yarısı kadın işgücü 5 milyon 602'ye düştü. Kırsal kesimde 2002 yılında 3 milyon 972 bin kadın işgücü varken, bu sayı 2004'ün ilk yarısı 2 milyon 973 bin kişiye düştü. Çalışma çağındaki nüfusun artması nedeniyle kırsal kesimde 2004 yılının ikinci yarısında artarken, kentlerde kadın işgücü azalmıştır.

Türkiye'de istihdam edilen 22milyon 180 bin kişinin yarısından fazlası (11 milyon 942 bin kişi) herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı değildir, kayıtsız çalışmaktadır. İstihdam edilenlerin 5 milyon 733 bin kişisi SSK, 1 milyon 916 bin kişisi Emekli Sandığı, 2 milyon 487 bin kişi de Bağ-Kur mensubudur. Oysa 2004'ün I. Döneminde SSK 5 milyon 415 kişi, Emekli Sandığı 1 milyon 946 kişi, Bağ-Kur ise 2 milyon 423 kişidir. Bu rakamlar istihdam artışının esas olarak kayıt dışı sektörde gerçekleştiğini göstermektedir. Özelleştirmeler nedeniyle Emekli Sandığına bağlı çalışan sayısı da azalmıştır.

İstihdam edilenlerin kayıtlılık durumları (bin kişi)

	Toplam	SSK	E.San.	Bağ-Kur	Kayıtlı	Değil	Döner
Türkiye	22180	5733	1916	2487	11942	108	
Kent	11773	4539	1505	1356	4315	58	
Kır	10413	1194	411	1128	7627	52	

Kaynak: DİE

İstihdamın sektörel dağılımı ve işsizlik

	2003 III. çeyrek	2004 I. çeyrek	2004 II. çeyrek
İşgücü (Bin kişi)	24739	24457	25285
İstihdam (Bin kişi)	22411	22188	22874
- Tarım	6389	7820	8222
- Sanayi	3587	3961	4035
- İnşaat	1107	1073	1184
- Hizmetler	9034	9344	9434
İşsiz sayısı (Bin kişi)	2328	2269	2390
Esas istihdam (Bin)	1149	1002	1010
İşsizlik oranı (yüzde)	9,4	9,3	9,5
Aile işgücü	14	13,4	13,5

Kaynak: DİE

28 Eylül

Uluslararası piyasalarda petrol fiyatları ilk kez psikolojik sınır olarak kabul edilen 50 doları geçti.

30 Eylül

2004 yılının ikinci üç ayında işsizlik oranı yüzde 9.3 olarak açıklandı.

1 Ekim

Akaryakıt ürünleri ve doğalgaza, ortalama yüzde 5 oranında zam yapıldı.

4 Ekim

Dünya Bankası'ndan Türkiye'ye toplam 27 milyon dolar sağlanmasına ilişkin anlaşmalar Washington'da imzalandı.

6 Ekim

AB Komisyonu'nun Türkiye İlerleme Raporu açıklandı.

18 Ekim

İşsizlik Sigortası Fonu kapsamında "Ücret Garanti Fonu" kuruldu.

19 Ekim

Akaryakıt ürünlerine ortalama yüzde 5 oranında zam yapıldı.

20 Ekim

Türkiye, Uluslararası Saydamlık Örgütü'nün 2004 yılı raporunda Dünya Yolsuzluk Ligi'nde 77. sırada yer aldı.

21 Ekim

OECD Türkiye raporu açıklandı.

22 Ekim

ABD hafif petrolünün varil fiyatı 55.35 dolara çıkarak yeni bir rekora ulaştı.

25 Ekim

YTL kampanyası çerçevesinde yeni banknot ve madeni paralar, fiziki olarak kamuoyuna tanıtıldı.

2 Kasım

Uluslararası borsalarda petrol fiyatları 50 dolar seviyesinin altına geriledi.

4 Kasım

Botaş Genel Müdürlüğü, Doğalgaz Piyasası Kanunu çerçevesinde, doğalgaz alım sözleşmelerinin özel sektöre devri yolunda ilk ihaleleri başlattı.

5 Kasım

Pamukbank'ın Halk Bankası'na devredilmesine karar verildi..

10 Kasım

Enerji Bakanı Hilmi Güler, Türkiye'de 4 bin 500 megawattlık nükleer santrallerin 2012 yılından itibaren devreye alınacağını bildirdi.

12 Kasım

Türkbank'ın ihalesini fesat karıştırılması ile ilgili dava 6 yıl sonra karara bağlandı.

17 Kasım

The Economist tarafından yapılan "dünyanın en çok yaşamaya değer devletleri" anketinde, Türkiye yaşam kalitesi endeksine göre ellinci sırada yer

taftan bol sıfırlı rakamlar muhasebe ve istatistik kayıtlarında, bilgi işlem programlarında ve ödeme sistemlerinde sorunlar yaratmaktadır.

2005 yılında elimizde hem Türk Lirası'na, hem de Yeni Türk Lirası'na ait banknotlar olacaktır.

2005 yılında bütün mal ve hizmetlerin etiket ve fiyat listelerinde bedellerinin her iki para birimi cinsinden ayrı ayrı gösterilmesi zorunluluk haline getirildi. Bu zorunluluğa uymayanın yaptırımını 100 milyon Türk Lirası (100 Yeni Türk Lirası) olarak belirlendi.

aldı.

26 Kasım

Danıştay 10. Dairesi, kamu yararı bulunmadığı gerekçesiyle Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin Tüpraş'ın satışının iptaline ilişkin kararını onadı.

27 Kasım

THY'nin halka arzında 5 kat ön talep gelirken, halka arz fiyatı 6 bin 975 lira olarak açıklandı.

1 Aralık

Organik Tarım Yasa Tasarısı, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı.

2 Aralık

Uluslararası borsalarda 50 dolar sınırında seyreden petrol fiyatları hızla geriledi. Cari işlemler dengesi Ekim ayında 232 milyon dolar açık verirken, on aylık açık 10 milyar 719 milyon doları buldu.

6 Aralık

THY'nin halka arzı tamamlandı. Rusya Devlet Başkanı Putin Türkiye'ye geldi.

7 Aralık

2005 Mali Yılı Bütçe tasarısı, 155 milyar 472 milyon YTL olarak TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edildi.

8 Aralık

ABD hafif petrolünün varil fiyatı 30 Ağustos'tan bu yana aldığı en düşük fiyat olan 41.43 dolara indi.

9 Aralık

Nemada 4. taksit ödemesi başladı. Hanehalkı işgücü anketine göre, 2004 yılının üçüncü üç ayında Türkiye'de işsizlik oranı, yüzde 9.5 olarak belirlendi.

10 Aralık

Bu yılın üçüncü 3 aylık döneminde büyüme hızı, 'beklentilerin altında' yüzde 4.7'de kaldı. Yılın 9 ayındaki GSMH büyümesi ise yüzde 9.7 oldu.

13 Aralık

Tekel'in sigara işletmesi için yeniden ihaleye çıkıldı. Bütçe uzun aradan sonra, aylık bazda ilk defa 418 trilyon lira fazla verdi.

YTL

Türk Lirası değerlerin Yeni Türk Lirası'na dönüştürülmesinde, bir milyon Türk Lirası, bir Yeni Türk Lirası'na, bir Yeni Türk Lirası'na da 100 yeni kuruşa eşit oldu. Para birimimizin değişmesinin nedeni, Türk Lirası'ndan altı sıfırın atılmasıdır.

Ülkemizde 1970'li yıllarda başlayan yüksek enflasyon sonucunda gelinen noktada, dünyanın en büyük küpürlü banknotu (20.000.000) sadece Türkiye'de kullanılmaktadır. Diğer

BÜTÇE

2005 yılı bütçesinin temel özelliği küçük bir bütçe olmasına rağmen, en önemli hedeflerden birinin faiz dışı harcamaların azaltılacağına vurgulanmasıdır. Bu, IMF'ye verilen sözlerden de anlaşılacağı gibi, personel ve sosyal güvenlik harcamalarının azaltılması, özelleştirmelerin hızlandırılması anlamına geliyor.

Bütçeden eğitim ve sağlığa ayrılan pay oldukça düşüktür. Milli Eğitim Bakanlığının bütçe içindeki payı yüzde 10 dolayında iken, Sağlık Bakanlığının sadece yüzde 4'dür.

Sağlık ve eğitim alanında kaynaklarının kısılmasına karşılık, özel kesimin teşvik edilmesi, toplumun önemli bir kesiminin bu hizmetlerden yeterince yararlanamamasına neden olmaktadır. Bütün bu uygulamalar yoksulluğu arttırmakta, yaşama hakkının önünde engel oluşturmaktadır.

2005 bütçesinin önemli bir özelliği de, bütçenin gelirlerinin (vergilerin) daha da adaletsiz bir dağılım sergilemesidir. Yüzde 8 oranındaki enflasyon hedefine karşılık, harcamalar üzerinden alınan vergilerin yüzde 25 artırılması öngörülmektedir.

Gelir vergisinde, üst gelir gruplarından alınan vergi oranları düşürülmüş, büyük çoğunluğun vergi mükellefi olduğu alt gelir gruplarının vergi oranları değiştirilmemiştir. Bu durum zenginlerden alınan vergilerde indirim yapıldığını göstermektedir.

ÖTV ve KDV gibi dolaylı vergilerin, yani mal ve hizmet satın alınırken, herkesin eşit oranda ödediği vergilerin oranları artırılmıştır. Dolaylı vergiler vergi sisteminde yüzde 73,4'e yükseltilmiştir. Bunun anlamı; kamunun yerine getirmesi gereken hizmetlerin ve sosyal devletin gereklerinin yükü de sermaye dışı kesimlere aktarılmaktadır. Çünkü dolaylı vergilerin mantığında bu vardır.

2005 bütçesinin yaklaşık yüzde 37-40'ına yaklaşan kısmı faize ayrılmıştır. Devlet 2 milyon memura ödediği maaşın iki mislini çok daha az sayıda (5-10 bin kişi) faiz gelirlerine ödemektedir ve bunların üzerinden stopaj hariç hiçbir vergi almamaktadır. Faiz geliri elde edenler 300 milyarın üzerinde faiz geliri elde etmesine rağmen, gelir vergisi için beyanname bile vermemektedir.

Buna karşılık devlet asgari ücretliden bile vergi almaktadır. Emeklilerden de vergi alma girişimleri sürmektedir.

2005 yılında toplanacak 21 katrilyon gelir vergisinin sadece yüzde 5'i beyan yoluyla toplanacaktır. Gelir vergisinin 19 katrilyonluk kısmı, stopaj yoluyla işçilerin, memurların ücretlerinden, serbest meslek ve zirai kazançlardan sağlanacaktır.

Çözüm:

- Borç yapısı yeniden şekillendirilmeli,
- Borçların vade yapıları uzatılmalı,
- İç borçların faiz ödemeleri silinerek borç vadeleri uzatılmalı,
- Türkiye borcu borçla ödemek yerine artık kendi kaynaklarına dönmelidir.
- Devlete borç verip faiz alanlar, vergi vermemektedir. Spekülatif faaliyetlere son vermek ve yatırımları üretken iktisadi faaliyetlere yönlendirmek amacıyla finans ve bankacılık kesiminin kamu entstrümanları da dahil vergilendirilmesi gerekmektedir.
- Türkiye'deki vergi yapısı çok adaletsizdir. Anayasanın 73. maddesinde belirtilen "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." Bu ilkenin yerine getirilebilmesi, ancak mükellefin ekonomik ve sosyal konumunu göz önüne alarak vergi yükümlülüğünü farklılaştırabilen bir vergilemeyle mümkündür. Toplumun üzerindeki adaletsiz vergi yükünün azaltılabilmesi için, dolaysız vergilerin mutlaka artırılması, dolaylıların ise azaltılması gerekmektedir.

16 Aralık

Endüstri Bölgeleri yönetmeliği çıktı. Yönetmelik kapsamında endüstri bölgesi, özel endüstri bölgesi ve ihtisas endüstri bölgeleri kurulabilecek, osb'ler ise 'kısmen ya da tamamen' endüstri bölgesi ilan edilebilecek.

17 Aralık

AB, tam üyeliğe dönük Türkiye ile 3 Ekim 2005 tarihinde müzakerelere başlanmasını kararlaştırdı. Brüksel'den gelen haberlerle, borsa günün tamamında 425.43 puan artarak 24,360.63 puana yükseldi, yeni bir rekor kırdı.

20 Aralık

İmalat sanayinde kapasite kullanımı, bu yılın Kasım ayında yüzde 83.4'e yükseldi.

29 Aralık

2005 yılında uygulanacak asgari ücret, yüzde 10'luk artışla brüt 488 milyon 700 bin, net 350 milyon 153 bin 550 TL olarak belirlendi.

Asgari Ücret

Ücretlilerin önemli bir bölümünün asgari ücretle çalıştığı göz önüne alınırsa, açlık sınırının bile altında belirlenen asgari ücretlilerin sefaleti yine devam edecektir.

Sendikamızın yaptığı araştırmaya göre, 2004 yılının Kasım ayında açlık sınırı 522 milyon, "yoksulluk sınırı" ise 1 milyar 295 milyon lira olarak belirlenmiştir.

AKP hükümeti tüm popülist söylemlerine karşın, ulusal ve uluslararası sermaye tarafından yönlendirilen ekonomi politikalarını uygulamaktadır. Bu politikanın özü de, iç talebin kısılarak yani emekçilerin gelirlerinin baskı altına alınarak, ihracata yönelik büyüme politikalarının uygulanmasıdır.

AKP hükümeti kendisinden önceki hükümetlerin de yaptığı gibi, asgari ücreti açlık sınırının da altında belirleyerek tam da bu talebe yanıt vermektedir. Çünkü asgari ücret ülke çapında ücretler genel düzeyinin alt sınırını çizmektedir.

Emek

22-24 Ocak

Konfederasyonumuz DİSK 1. Ulusal Sosyal Politika Kongresi'ni Ankara'da topladı.

26 Ocak

Satışı gerçekleşen TÜPRAŞ'ın çalışanları eylem yaptı. TÜPRAŞ Aliğa Tesisleri'nin kapısında toplanan yaklaşık 3 bin kişi iki saat süresince işbaşı yapmadı.

29 Ocak

Türk Tabipler Birliği ve SES'in aldıkları kararlara uyararak, "iş güvencesi, insanca yaşayacak ücret ve halkın sağlık hakkı için" 5 Kasım'da işbirakan hekimlere ceza verildi.

30 Ocak

Kristal-İş Sendikası, Cam İşverenleri Sendikası ile yürüttüğü toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması nedeniyle, 30 Ocak 2004 tarihinde greve çıktı. Grev kararı, Şişecam'a ait 6 şirkete bağlı 13 işyeri ve 5 binden fazla işçiyi kapsıyor. Bakanlar Kurulu uygulanan grevi, "Genel sağlığı ve milli güvenliği bozucu nitelikte" olduğu gerekçesiyle erteledi.

Kamu Yönetimi

18 Şubat

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı TBMM'inde görüşülmeye başlandı. Kamunun tasfiyesi, kamu hizmetlerinin piyasaya sunulması, çalışanların işgüvencesinin ortadan kaldırılması gibi çok ciddi tehditleri beraberinde getiren tasarının görüşülmesi ciddiyetten uzak, kimi zaman boş koltuklara seslenen bir ortamda yapıldı. CHP Grubu ise içtüzükteki bütün haklarını kullanarak tasarının çıkmasını engellemeye çalıştı. Milletvekilleri 70 milyonun geleceğini ilgilendiren bir yasanın görüşmelerine

12 Şubat

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu, çalışma yaşamına ilişkin 2821 sayılı sendikalar ile 2822 sayılı toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasalarında değişiklik yapılmasını öngören yasa taslağını değerlendirmek üzere işçi ve işveren temsilcileri ile bir araya geldi.

14 Şubat

Hyundai'den hediye olarak bir limuzin alan Başbakan Erdoğan, karşılığında Sakarya'nın en büyük sanayi kuruluşu Türkiye Vagon Sanayi Anonim Şirketi (TÜVASAŞ), Hyundai'ye "hediye" etti.

7 Mart

Türk Tabipler Birliği ve Sağlık Emekçileri Sendikası üyeleri "Nitelikli hizmet, insanca yaşanabilir bir ücret, herkesin ücretsiz yararlanabildiği bir sağlık hizmeti için" iki günlük G(Ö)REV yaptı.

katılmak yerine, kuliste maç izlemeyi tercih ettiler.

22 Şubat

Sendikalar ve çeşitli kitle örgütleri, İstanbul Çağlayan Meydanı'nda düzenlenen mitingle Kamu Yönetimi Reformu Kanun Tasarısını protesto etti.

6 Mart

Kamu Yönetimi Reformu Kanunu tasarısını protesto etmek için Türkiye'nin dört bir yanından gelen işçi ve memurlar, hükümete meydan okudular. Soğuk havaya ve kar yağışına rağmen Ankara'da buluşan 100 bini aşkın emekçi, hükümete genel grev uyarısında bulundu.

15 Mart

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Karadon Müessese Müdürlüğü maden ocağında meydana gelen patlamada kuyu açma çalışması yapan 5 Çinli işçi öldü.

16 Mart

Bakanlar Kurulu, DİSK Lastik-İş'in örgütlü olduğu Pirelli, Goodyear ve Brisa işyerlerinde alınan grev ve lokavt kararlarını "milli güvenliği bozucu nitelikte görerek" 60 gün süreyle erteledi. Bu üç fabrikada toplam 3 bin 500 sendikalı işçi çalışıyor. İzmit'te işçiler, grev erteleme kararını D-100 karayolunu bir süre trafikte kapatarak protesto ettiler. Lastik-İş Sendikası, kararın iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemiyle Danıştay'da dava açtı. Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU), Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a bir mektup göndererek, grev kararının ertelenmesini protesto etti. Kararın, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün, Türkiye'nin de kabul ettiği 87, 98 ve 158 sayılı sözleşmelerine aykırı olduğu dile getirildi.

1 Mayıs

İşçi sınıfının "Birlik, Mücadele ve Dayanışma" günü 1 Mayıs, tüm dünyada ve Türkiye'de kutlandı. 1 Mayıs, İstanbul'da Saraçhane ve Çağlayan Meydanı olmak üzere iki ayrı alanda kutlandı. 2004 1 Mayıs'ı, işçilerin ve sendikaların kendilerine çizilen sınırların ve alanların içinde kalmayıp 1 Mayıs'la özdeşleşen Taksim Meydanı'nı zorladıkları yıl oldu.

NATO'ya hayır

22 Haziran

DİSK Genel Merkezi'nde düzenlenen basın toplantısı ile, NATO Zirvesi'ne yönelik eylem ve etkinlikler hakkında bilgi verildi.

23 Haziran

İstanbul'da Aksaray'da oluşturulan 50 araçlık konvoy "NATO'ya hayır!" pankartlarıyla en işlek caddelerde İstanbul mitingine çağrı yaptı.

24 Haziran

DİSK Marmara Bölgesi Temsilciler Kurulu, Taksim Hill Otel'de toplandı. Toplantının ardından, 1 Mayıs'ta emekçilere yasaklanan Taksim/İstiklal Caddesi'nde slogan ve alkışlarla bir yürüyüş düzenlendi ve mitinge çağrı yapıldı.

25 Haziran

İstanbul Aksaray ve Kadıköy'de DİSK'in Sesi NATO özel sayıtı dağıtımı yapıldı.

26 Haziran

ABD Başkanı Bush'un Ankara'ya geldiği saatlerde Ankara Büyük Buluşması kitlesel bir şekilde gerçekleştirildi.

27 Haziran

İstanbul tarihi günlerinden birini daha yaşadı. "İşgale, NATO'ya, Bush'a karşı Büyük Buluşma" adıyla yapılan mitinge 70 bine yakın savaş karşıtı katıldı.

4-6 Haziran

Konfederasyonumuz DİSK'in 12. Genel Kurulu 4-6 Haziran tarihlerinde İstanbul'da toplandı. Genel Kurul'da önümüzdeki sürece ilişkin mücadele kararları alındı. Yapılan seçimlerde; Genel Başkan Süleyman Çelebi ve Genel Sekreter Musa Çam yeniden bu görevlere getirildi. Sendikamız Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu'nun da yer aldığı DİSK Yönetim Kurulu şu isimlerden oluştu. Mahmut Seren (Genel-İş Sendikası Genel Başkanı), Kamer Aktaş (OLEYİS Genel Başkanı) Nuri Serim (Lastik-İş Genel Sekreteri), Celal Ovat (Gıda-İş Genel Başkanı).

13 Haziran

15-16 Haziran büyük işçi yürüyüşünün 34. yıldönümünde Sendikamız tarafından bir etkinlik düzenlendi.

Temmuz

Konfederasyonumuz DİSK; 12 Eylül Darbesiyle sendikal hak ve özgürlüklere getirilen yasak ve kısıtlamaların kaldırılmasına yönelik "Zincirleri Kırılım" kampanyası başlatma kararı aldı. Kampanya'da "Örgütlenmemiz engellenemez, Kıdem tazminatı

kaldırılmaz, SSK Yasası işçi aleyhine değiştirilemez, Emeklilik yaşı yükseltilemez, İş güvencesi Yasası ILO normlarında düzenlenmelidir" talepleri öne çıkarıldı. Kampanya çerçevesinde tüm bölgelerde Temsilciler Kurulları toplandı ve eğitim seminerleri düzenlendi.

2 Temmuz

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Başesgioğlu, "sosyal güvenlik reformunu" açıkladı. Görüş almak için işçi ve işveren örgütlerine sunduğu pakette, "Emeklilik Sigortası Sistemi ve Emeklilik Sigortalı Kurumu Yasa Tasarısı, Genel Sağlık Sigortası Sistemi ve Sağlık Sigortası Kurumu Yasa Tasarısı, Sosyal Güvenlik Kurulu Başkanlığı Yasa Tasarısı, Sosyal Hizmetler ve Sosyal Yardım Temel Yasa Tasarısı" yer alıyor. Bu paketle, sosyal güvenlik sisteminin bir çatıda toplanması amaçlanıyor. Her ne kadar Çalışma Bakanı aksini iddia etse de, tasarılar Dünya Bankası raporları ve IMF direktiflerinin baz alındığına işaret ediyor.

8 Temmuz

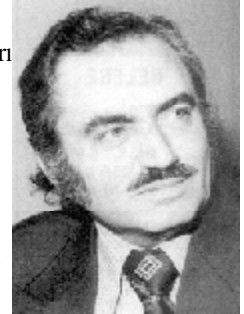
Sağlık çalışanlarının "herkese eşit ve ücretsiz sağlık" talebiyle gerçekleştirdikleri eylemlere katılan doktorlara, meslek ve kitle örgütü yöneticilerine 255 yıl hapis istemiyle dava açıldı.

15 Temmuz

Eğitim-Sen'in kapatılması istemiyle açılan davanın ilk duruşması Ankara 2.'nci İş Mahkemesi'nde başladı. Eğitim-Sen'e tüzüğün değiştirilmesi için 60 gün süre verildi.

22 Temmuz

Konfederasyonumuz kurucusu ve Sendikamız Onursal Genel Başkanı Kemal Türkler katledilişinin 24. yılında ailesi, dostları, DİSK ve Sendikamız yönetici ve üyelerimiz tarafından mezarı başında anıldı. Aynı gün, Sendikamız Genel Merkezi'nde "Kemal Türkler Müzesi" açıldı.

2821-2822

“Çalışma yaşamını düzenleyen 2821-2822 sayılı yasalarda yapılmak istenen değişiklikler, yetersiz ve iyi niyetten uzak düzenlemelerdir. Yasaların getirilişindeki amaç ve felsefe aynen korunmaktadır.

Sendikaların, işçilerin yıllarca şikayet ettikleri örgütlenme hakkı önündeki engeller mi kalkmış oluyor?

Sendikaların belini büken, işçileri yoran, gözünü yıldıran noter şartı mı kalkıyor?

Tüm bu sorulara verilecek tek bir cevap var: **HAYIR**”

“12 Eylül 1980 askeri darbesi sonucu getirilen yasakçı zihniyet tüm yasalara egemen kılınarak sendikalar ve işçiler baskı altına alındı. Bugün değişiklik adı altında yapılması düşünülen düzenlemeler yasalara hakim olan bu anlayışı ortadan kaldırmıyor tam tersine aynen ve hatta daha da güçlenerek devamını sağlamayı amaçlıyor.”

Örgütlenme Özgürlüğü

“Örgütlenme özgürlüğü, sendikalara üye olma özgürlüğü anlamına gelmemektedir. Mevcut yasaya göre “Sendikaya üye olmak serbesttir. Hiç kimse sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamaz.” denmektedir. Buna rağmen işçi sendikasına üye olmak belli şartlar içermektedir. Bu şartlar, örgütlenme özgürlüğünü baskı altına almaktadır.”

“Ülkemizde yalnızca işçi sendikalarına üye olunurken noter tasdiki yasal olarak şart koşulmuştur. Derneklere, meslek örgütlerine, siyasi partilere üye olunurken irade beyanı yeterli olmaktadır. Sendikalara üye olmanın yasal zorunluluklarından olan noter tasdiki kaldırılmalıdır. Noter şartı kaldırıldığında örgütlenmenin önündeki engellerden biri de ortadan kalkmış olacaktır.”

“İşçilerin iradeleri üzerinde baskı kuracak, prosedürün uygulanmasına dair süreçler kısıtlanmalıdır. İşçilerin örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi yapması arasındaki sürenin kısıtlanmasının yolu da referandumdan geçmektedir.”

Bugün, işçi sendikaları ideolojik olarak “sivil toplum örgütü” olma düşüncesinin kuşatması altındadır. İşçi sendikasının sivil toplum örgütü olarak nitelendirilmeye başlanması, işçi örgütü olma niteliğini perdeleyen zaman zaman da işçi örgütü olma niteliğinin önüne geçen uygulamalara zemin hazırlamaktadır.

Bu tanımlama ile sermaye örgütleri ile işçi sendikaları aynı zeminde ve çıkarları ortaklaşmış gibi buluşturulmaya çalışılıyor.

Anayasa değişiklikleri

TBMM tarafında kabul edilen Anayasa değişiklikleri, başta işçiler olmak üzere, demokratik hakların kullanması engellenen tüm kesimler için yeni bir olanak sunuyor.

Uluslararası andlaşmalara aykırı hükümler taşıyan ulusal yasa maddeleri işlevini yitirmiş olmayacak aynı zamanda, uluslararası antlaşmalara aykırı olduğu saptanan yasal düzenlemeler de hükümlerini yitirmiş olacaklardır.

2 Ağustos

Yaklaşık 90 bin metal işçisini kapsayan metal işkolu grup toplu iş sözleşmesi görüşmelerine Sendikamız ile MESS arasında başlandı.

3 Ağustos

Cumhurbaşkanı Sezer, 5227 sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanunu TBMM'ne tekrar görüşülmek üzere TBMM'ine iade etti.

1 Eylül

Dünya Barış Günü'nde "Barışı Savunmak İnsanlık Görevidir" konu başlığında DİSK'in düzenlediği panelde, 12 Eylül hukuku tartışıldı.

12 Eylül

12 Eylül 1980 darbesinden sonra kapatılan, yönetici ve üyeleri Davutpaşa Kışlası'nda işkenceli sorgulardan geçirilen Konfederasyonumuz DİSK, o karanlık dönemi aydınlatmak için harekete geçti. "Zincirleri Kıralım!" başlıklı kampanya ekseninde, Davutpaşa Kışlası önünde basın toplantısının ardından bir panel düzenlendi. Darbeci generallerin yargılanması için Sultanahmet Adliyesi'nde dava açıldı.

14 Eylül

KESK ve Kamu-Sen hükümetle toplu sözleşme masasına oturdu.

15 Eylül

12 yıl aradan sonra Çalışma Meclisi Ankara'da toplandı. Emekçilerin daha önemli sorunları gündeme alınmazken, Kıdem Tazminatı Fonu Taslağı'nın gündeme alınması Konfederasyonumuz DİSK tarafından tepkiyle karşılandı. Kıdem Tazminatı Fonu Taslağı'nın gündemden çıkarılmaması üzerine DİSK Yönetim Kurulu, Çalışma Meclisi toplantısını terk etti.

15 Eylül

Eğitim-Sen hakkında anadilde öğrenimi

savunduğu için

Genelkurmay'ın isteğiyle açılan dava Ankara 2.'nci İş Mahkemesi'nde reddedildi. Mahkeme süresince yapılan yürüyüş ve protesto eylemine DİSK yöneticileri destek verdi.

16 Eylül

DİSK Bölge Temsilciliklerinin bulunduğu illerdeki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Çalışma Müdürlükleri önünde basın açıklamaları yapıldı ve Kıdem Tazminatı Fonu Yasa tasarısı protesto edildi.

20 Eylül

Sendikamız, toplu iş sözleşmesi sürecinde, metal işçilerin çalışma ve yaşam koşullarını ışık tutmayı amaçlayan "METAL İŞÇİSİNİN GERÇEĞİ-2004" isimli bir rapor yayınladı. Raporumuzun tanıtımı ve süreçle ilgili bilgilendirme amaçlı Taksim/Hıll Otel'de bir basın toplantısı düzenlendi.

28 Eylül

MESS Grup Toplu İş sözleşmelerinde geline uyuşmazlık aşaması ve MESS'in metal işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarını geriye götürmeyi hedefleyen teklifi, metal işçileri tarafından tepkiyle

karşılandı. Sendikamızın işyeri temsilcilerinden oluşan Merkez TİS Komisyonu, grup toplu iş sözleşmesinde geline durumu değerlendirerek, yapılması gereken eylem ve etkinlikler hakkında genel yönetim kuruluna bir dizi öneri de bulundu. Sendikamız Genel Yönetim Kurulu, bu öneriler çerçevesinde gerçekleştirilecek bir dizi eylem ve etkinlik kararı aldı.

8-9 Ekim

DİSK'in Ankara'da düzenlediği "Ekonomik ve Temel Haklar Kapsamında Sendikal Haklar, Sosyal Güvenlik Hakkı ve Sağlık Hakkı" konulu sempozyuma, bilim adamları, uzmanlar, kamu görevlileri katılarak önümüzdeki dönemin temel sorunları tartışmaya açıldı.

11 Ekim

MESS'in sözleşme teklifini protesto etmek amacıyla 2500 civarında metal işçisinin katıldığı Gebze Kapalı Spor Salonu'nda bir gece düzenlendi. Gecede metal işçileri, "esnek çalışmaya, sefalet ücretine, kölelik dayatmalarına karşı, büyümeden pay almak, kıdem tazminatı hakkına sahip çıkmak ve kazanılmış hakları korumak için" mücadele edeceklerini açıkladılar.

SSK Bizimdir...

21 Ekim

Hükümetin “Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığı’na

Devredilmesine Dair Kanun Taslağı”nı hazırlaması ve meclis gündemine taşınması üzerine DİSK’in Yönetim Kurulu, “SSK Hastaneleri Bizimdir, Satılamaz!” sloganı ile bir kampanya düzenledi.

21 Ekim’de İstanbul Okmeydanı, İzmir, Gaziantep, Adana, Ankara ve Kocaeli SSK hastaneleri önünde kitlesel basın açıklamaları gerçekleştirildi. Kitlesel basın açıklamaları 22 Ekim günü İstanbul Göztepe ve Edirne SSK hastaneleri önündeki sürdürüldü. Ardı sıra İstanbul başta olmak üzere DİSK Bölge Temsilciliklerinin bulunduğu il merkezlerindeki SSK hastaneleri önlerinde koruma çadırları kuruldu.

“SSK Hastanelerini Koruma Çadırları”nın ilki 26 Ekim tarihinde İstanbul SSK Okmeydanı Hastanesi’nde kitlesel bir basın açıklamasıyla kuruldu.

Ardı sıra 27 Ekim tarihinde İstanbul Samatya ve Göztepe, Adana, Bursa, Edirne, Gaziantep, İzmir, Kocaeli SSK hastaneleri önlerinde çadırların kurulmasına devam edildi.

25 Ekim

Emek Platformu Başkanlar Kurulu yaptığı toplantıda, SSK hastanelerinin devrine ilişkin bir süredir DİSK’in sürdürdüğü mücadeleye Emek Platformu olarak acil müdahale kararı aldı. Toplantıda açıklanan eylem ve etkinliklerinden ilki, 27 Ekim’de Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa,

Adana, Eskişehir, Samsun, Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Gaziantep ve Trakya bölgesindeki SSK hastaneleri önlerinde basın açıklamaları oldu. 2 Kasım 2004 tarihinde ülke çapında kitlesel basın açıklamaları yapıldı. İstanbul’daki eylem Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü önünde başladı. Yolu trafiğe kapatarak SSK Göztepe Hastanesi Başhekimliğine kadar yürüyen emekçiler, sık sık “Genel grev, genel direniş”, “SSK hastaneleri bizimdir satılamaz” sloganları attılar.

9 Kasım

Emek Platformu’nu oluşturan örgüt yöneticileri Güvenpark’ta Eylem Koordinasyon Merkezi kurulması amacıyla Ankara’da buluştu. Emek Platformu’nun bileşenlerine üye işçiler, Türk-İş önünde toplanmaya başladı. “SSK hastaneleri satılamaz, Köy

hizmetleri kapatılamaz” pankartı arkasında yürüyüşe geçen emekçiler, polis barikatıyla karşılaştı. DİSK Başkanlar Kurulu toplantısından sonra yürüyüşe geçen DİSK’liler biber gazlı, coplu saldırıya uğradılar.

18 Kasım

KESK, SSK hastanelerinin devredilmesine ve Köy Hizmetlerinin kapatılmasına karşı dört ayrı koldan Ankara’ya yürüyüş düzenledi.

20 Kasım

Emek Platformu’nun Ankara’da SSK hastanelerinin devrine ve Köy Hizmetlerinin kapatılmasına karşı düzenlediği “Sosyal Devlet ve Sosyal Adalet İstiyoruz” mitingine 100 bin işçi ve emekçi katıldı.

3 Aralık

Sosyal Sigortalar Kurumu’na ait hastanelerin Sağlık Bakanlığı’na devredilmesi konusunun yeniden Meclis gündemine alınması üzerine KESK ve DİSK Genel Başkanları ortak basın açıklaması düzenledi. Basın açıklamasının ardından Konfederasyonumuz DİSK, SSK’nın Ankara’daki Genel Müdürlüğü’nde İstanbul Fındıklı, İzmir ve Adana’daki Bölge Müdürlükleri’nde koruma eylemi yapıldı.

6 Aralık

SES; ücretsiz sağlık ve sosyal güvenlik hakkı ve Eğitim-Sen’in kapatılmasına karşı ülke genelinde iki saatlik işbirlikçi eylemi yaptı. Eyleme, Türk Tabipler Birliği de destek verdi.

21 Ekim

Ankara 2. İş Mahkemesi'nin Eğitim Sen'in kapatılması davasını reddetme kararı, Yargıtay tarafından bozulmuştur. Yargıtay'ın kararı gereğince, Eğitim-Sen'e karşı açılan kapatma davası, Ankara 2. İş Mahkemesi'nde yeniden görülecektir. Yargıtay'ın önünde yığınla dosya varken, 13 günde karar verilmesi düşündürücüdür. Ülkemizin sendikal hareketinin tarihinde ve bugününde önemli bir yeri olan ve eğitim emekçilerinin hak ve özgürlük ihtiyaçlarının karşılığı olarak varlığını sürdüren Eğitim-Sen'e açılan kapatma davası, demokratikleşme söylemlerinin içinin ne kadar boş olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

25 Kasım

Birleşik Metal-İş ile MESS arasında 2 Ağustos 2004 tarihinden itibaren sürdürülen ve uyuşmazlık aşamasında olan grup toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, 25 Kasım'da yapılan görüşmeler ardından varılan mutabakat sonucunda imzalandı. Anlaşma ile birlikte metal işçilerinin ortalama ücretleri üzerinden birinci altı ayda yüzde 8 oranında artış sağlandı. Sosyal yardımlarda sağlanan ortalama artış ise yüzde 16.5 olarak gerçekleşti.

8 Aralık

Eğitim Sen'e açılan kapatma davasına karşı İstanbul'dan Ankara'ya yürüyüş düzenleyenler eğitim emekçilerine karşı polis Kadıköy'de biber gazı ile saldırdı. DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve DİSK Başkanlar Kurulu üyelerinin de destek verdiği eyleme siyasi partiler ve demokratik kitle örgütleri temsilcileri de katıldı.

Dünyada

3 Ocak

Mısır'ın özel havayolu şirketi Flash Air'e ait Boeing 737 tipi yolcu uçağı, Kızıldeniz'e düştü. Kazada 148 kişi hayatını kaybetti.

11 Ocak

İran'da Anayasayı Koruyucular Konseyi'nin genel seçimlerde aday olduğunu açıklayan reformcuların çoğunun adaylığını geçersiz sayması üzerine siyasi kriz baş gösterdi. Konsey, 8 binden fazla adaydan yaklaşık 2300'ünün adaylığını reddetti. Bunun üzerine Mayıs'ta muhafazakarlar parlamentodaki 290 sandalyenin 200'ünü ele geçirdi.

23 Ocak

ABD'nin Irak'ta kitle imha silahları (KİS) arayan ekibinin Başkanı David Kay istifa etti ve Saddam Hüseyin'in KİS'leri bulunduğunu sanmadığını açıkladı.

6 Şubat

Moskova metrosuna düzenlenen ve bir Çeçen grup tarafından üstlenilen saldırıda 41 kişi öldü, 120'den fazla kişi yaralandı.

24 Şubat

Fas'ın kuzeydoğusunda meydana gelen Richter ölçeğine göre 6.1 büyüklüğündeki depremde 600'den fazla kişi hayatını kaybetti.

27 Şubat

BM'nin biyolojik çeşitlilik konferansında, yaklaşık 100 ülke, ABD'nin muhalefetine rağmen Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların (GDO) ihracatı konusunda kesin kuralları getirme konusunda anlaştı.

2 Mart

Irak'ın başkenti Bağdat'ta bir cami ile Kerbelâ'da düzenlenen çifte saldırıda 170'den fazla kişi öldü.

8 Mart

Irak'ta geçici anayasa kabul edildi. Anayasa, egemenliğin Iraklılara

devrinden, genel seçimlerin ardından bir hükümetin kurulmasına kadar ülkenin idare edilmesini öngörüyor.

14 Mart

Rusya'da düzenlenen başkanlık seçimlerinin birinci turunda oyların yüzde 71'ini alan Vladimir Putin'in ikinci dönem başkanlığı kesinleşti.

17-19 Mart

Kosova'da Sırp karşıtı şiddet olaylarında 19 kişi öldü, 900'den fazla kişi yaralandı.

İspanya

11 Mart

İspanya'nın başkenti Madrid'de 4 trende meydana gelen patlamalarda 191 kişi öldü, 1900 kadar kişi yaralandı. El Kaide tarafından üstlenilen saldırılar, 1988'deki 270 kişinin öldüğü Lockerbie faciasından sonra Avrupa'da meydana gelen en büyük saldırılar olarak tarihe geçti. 3 gün sonra düzenlenen genel seçimlerde Sosyalist lider Jose Luis Rodriguez Zapatero galip geldi.

18 Nisan

İspanya'da sosyalist Başbakan Jose-Luis Rodriguez Zapatero, iktidara gelişinin ikinci gününde Irak'taki 1432 İspanyol askerinin geri çekilmesi talimatını verdi. İspanya'yı Honduras ve Dominik Cumhuriyeti izledi.

22 Mart

Hamas örgütünün ruhani lideri Şeyh Ahmed Yasin, İsrail tarafından öldürüldü. Yerine geçen Abdülaziz Rantissi ise, 17 Nisan'da öldürüldü.

28 Nisan

Amerikan CBS televizyonu, Bağdat yakınlarındaki Ebu Garib cezaevinde Amerikalı askerlerin kötü muamelesine ve işkencelerine uğrayan Iraklı tutukluların görüntülerini yayımladı. Amerikalı general Taguba tarafından 3 Mayıs'ta yayımlanan rapor, bunun sistematik olduğunu ortaya koydu. 6 Mayıs'ta Başkan Bush'un yeni fotoğrafların ortaya çıkmasıyla özür dilemesinin ertesi günü Kongre'ye ifade veren Savunma Bakanı Donald Rumsfeld istifa etmeyi reddetti. Olayın ardından bir generale görevden el çektiren ABD, 26 askeri divan-ı harbe gönderdi, 46'sına da ceza verdi. Ayrıca 8 Haziran'da İngiliz askerlerinin kötü muamelesine maruz kaldığını açıklayan 75 Iraklı sivilin ilgili soruşturma başlatıldı.

1 Mayıs

Avrupa Birliği, Polonya, Slovenya, Slovakya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Litvanya, Letonya, Malta ve Güney Kıbrıs Rum yönetimini saflarına katarak 25 ülkeye ulaştı. AB'nin temellerinin atıldığı 1957'den bu yana bu en önemli genişlemede, AB'nin nüfusu 450 milyona ulaştı.

9 Mayıs

Rusya yanlısı Çeçen lider Ahmed Kadırov, Grozni'de 7 kişinin öldüğü bir saldırıda hayatını kaybetti. Saldırılı Çeçen liderlerden Şamil Basayev üstlendi. 29 Ağustos'ta Kremlin tarafından desteklenen Ali Alhanov, tartışmalı bir seçimin ardından Çeçen devlet başkanlığına seçildi.

11 Mayıs

ABD Başkanı George Bush, terörizme destek vermek, kitle imha silahları geliştirmek ve Irak'ın istikrarını bozmaya çalışmakla suçladığı Suriye'ye ekonomik ağırlıklı yaptırımlar başlattı.

18 Mayıs

Hindistan'da genel seçimleri kazanan Sonya Gandhi, İtalyan kökenlerine ve kuracağı hükümetin istikrarına yönelik şüpheler üzerine yürütülen sert bir kampanyanın ardından başbakanlıktan çekildi. Hindistan Cumhurbaşkanı, 71 yaşındaki ekonomist Manmohan Singh'i hükümeti kurmakla görevlendirdi.

22 Mayıs

Amerikalı yapımcı Michael Moore'un Bush karşıtı belgeseli "Fahrenheit 9/11", 57. Cannes Film Festivali'nde büyük ödülü kazandı.

3 Haziran

11 Eylül saldırılarını engelleyememek ve Irak'taki kitle imha silahlarıyla ilgili yanlış istihbarat toplamakla eleştirilen CIA Başkanı George Tenet istifa etti.

9 Haziran

G-8 ülkelerinin devlet ve hükümet başkanları, ABD'nin Georgia eyaletinin Sea Island kasabasında, Büyük Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile gelişme ve ortak gelecek için ortaklık yapmayı kararlaştırdı. ABD Başkanı George Bush'a ait olan bu düşünce, birçok bölge ülkesi tarafından çekinceyle karşılandı.

13 Haziran

Avrupa Parlamentosu'nun 25 üyeli ilk seçimleri şimdiye dek görülmemiş bir biçimde çok düşük katılıma sahne oldu.

18 Haziran

Genişlemiş Avrupa'nın 25 üyesi, AB'nin ilk anayasasının 29 Ekim'de Roma'da imzalanması için karara vardı.

28 Haziran

Irak'ta 14 ay süren işgalden sonra koalisyon, egemenliği Başbakan İyad Allavi'nin geçici hükümetine devretti.

1 Temmuz

Irak'ın devrik lideri Saddam Hüseyin mahkemeye çıkarıldı. Kendisini yargılamak için kurulan özel mahkeme, Saddam Hüseyin'e 7 suçlama yöneltti, ancak devrik lider mahkemenin meşru olmadığı gerekçesiyle hakkındaki iddianameyi imzalamadı.

9 Temmuz

Uluslararası Adalet Divanı, İsrail'in inşa ettiği "güvenlik duvarı"nın, uluslararası hukuka aykırı olduğuna hükmetti ve İsrail'in duvarın inşasına derhal son vermesini, işgal ettiği bölgelerde duvarı yıkmasını ve zarar gören kişilere tazminat ödemesini istedi.

16 Temmuz

Irak'a asker gönderen ülkelerden biri olan Filipinler, bir Filipinlinin rehin alınması ve ölüme tehdit edilmesi üzerine bu ülkedeki askerlerini çekti. Rehine 20 Temmuz'da salıverildi.

20 Temmuz

BM Genel Kurulu, İsrail'in inşa ettiği "güvenlik duvarı" aleyhinde bir karar oyu çoğunluğuyla kabul etti.

15 Ağustos

Venezüella Devlet Başkanı Hugo Chavez, muhalefetin talebiyle düzenlenen referandumu kazandı. Chavez, bu sayede 2006'ya kadar iktidarda kalmayı garantiledi.

26 Ağustos

Şili'de yüksek mahkeme eski diktatör Augusto Pinochet'nin dokunulmazlığını kaldırdı. Bu karar, eski diktatörün yargılanmasının yolunu açtı.

-3 Eylül

Kuzey Osetya'daki Beslan kentinde bir okulda yüzlerce çocuk rehin alındı. Rus güçlerinin müdahalesinin ardından 31 saldırganın yanı sıra en az 344 kişinin hayatını kaybettiği, 700'den fazla kişinin yaralandığı bildirildi. Eylemi Çeçen lider Şamil Basayev üstlendi.

15 Eylül

BM Genel Sekreteri Kofi Annan ilk kez Irak'taki savaşı "gayri meşru" olarak niteledi.

17 Eylül

Hollanda'nın Noordwijk kasabasında düzenlenen AB savunma bakanları toplantısında, Avrupa jandarma gücü kurulmasına ilişkin niyet beyanı anlaşması imzalandı. Anlaşma "Avrupa jandarma gücü" adıyla çok uluslu bir polis gücü oluşturulmasını öngörüyor.

6 Ekim

Irak'taki Amerikalı silah denetçilerinin başında bulunan Charles Duelfer, Irak'ta araştırma yapan uzmanların, 1991'den sonra ülkede herhangi bir kitle imha silahı üretildiğine dair kanıt bulamadığını açıkladı.

7 Ekim

Kenyalı çevreci Wangari Maathai, Nobel Barış Ödülü alan ilk Afrikalı kadın oldu.

11 Ekim

AB, 1986'dan bu yana Libya'ya silah teslimatına uygulanan ambargoyu kaldırdı.

26 Ekim

İsrail Başbakanı Ariel Şaron, parlamentoya Gazze'den tek taraflı çekilme planını kabul ettirdi.

31 Ekim

Sosyalist Tabare Vazquez, Uruguay devlet başkanı seçildi.

2 Kasım

ABD'de yapılan başkanlık seçimlerini Başkan George Bush kazandı.

5 Kasım

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Kyoto protokolünün onaylanmasına ilişkin belgeyi imzaladı.

8 Kasım

Amerikan kuvvetleri, Irak'ın Felluce kentindeki direnişçilere yönelik operasyonu başlattı. Bu operasyon, Bağdat'ın düştüğü Nisan 2003'ten bu yana düzenlenen en geniş operasyondur.

11 Kasım

Filistin'in efsanevi lideri Yaser Arafat, Fransa'nın başkenti Paris yakınlarındaki bir askeri hastanede hayata veda etti.

12 Kasım

Arafat, Mısır'ın başkenti Kahire'de düzenlenen resmi cenaze töreninin ardından Ramallah'ta toprağa verildi. Arafat'ın ölümünün ardından Mahmud Abbas Filistin Kurtuluş Örgütü lideri oldu

15 Kasım

ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell, istifasını açıkladı.

21 Kasım

Ukrayna'da devlet başkanlığı seçimini Başbakan Viktor Yanukoviç'in kazandığının açıklanması, Batı yanlısı lider Viktor Yuşçenko'nun yandaşlarını sokağa döktü.

30 Kasım

BM, 1945'teki kuruluşundan bu yana, 101 teklifli en geniş reform paketini açıkladı. Pakette, 15 üyeli Güvenlik Konseyi'nin 24 üyeye çıkarılması teklifi de bulunuyor.

10 Aralık

Irak'ta ölen Amerikan askerlerinin resmi rakamı bini geçti.

Tsunami

26 Aralık

Güney Asya'da Endonezya'nın Sumatra adası açıklarında 9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Son 40 yılın en büyük depremi sonrası oluşan tsunami (dev deprem dalgaları); Endonezya, Sri Lanka, Hindistan, Tayland, Malezya, Maldivler, Myanmar, Bangladeş ve Doğu Afrika ülkelerinde yaklaşık 100 bin kişinin ölümüne neden oldu.

Tsunami her ne kadar Güney Asya'da oluşmuşsa da, başta İsveç olmak üzere dünyanın neredeyse her köşesini vurdu..

Tatil yapmakta olan "batılılar" kayıp listelerinde yer alınca, özel uçaklar gönderilip, sadece "özel" kişileri alarak döndüler..

İsveç, "evleri soyulur" bahanesiyle kayıp isimlerini açıklamayınca, kamuoyu büyük tepki gösterdi. ABD, ilk açıkladığı yardım rakamı, diğerlerinin çok altında kalınca, rakamı yükseltmek zorunda kaldı..

Pek çok yerde yılbaşı kutlamaları iptal edilerek, bölgeye yardım olarak gönderildi.

Türkiye'de de deprem yardımları umulan rakamlara ulaşmayınca, kampanyalar yaygınlaştı.

Özetle, insanlık sınav veriyor..

Dünya Emek

AVRUPA: İşçi Sınıfı Ayakta

Avrupa işçi sınıfı, neoliberal ekonomi politikalarına karşı 2 ve 3 Nisan günleri arasında yüzbinlerce kişinin katıldığı eylemler düzenlendi.

Avrupa Sendikalar Kofederasyonu'nun çağrısı üzerine başta İtalya, Almanya ve Fransa olmak üzere Avrupa'nın bir dizi ülkesinde gerçekleştirilen eylemlerde, "mezarda emeklilik, işsizlik sigortası, iş güvencesi, esnek üretim, işsizlik ve ücretlerin düşüklüğü" gibi konulardaki talepler dile getirildi.

Almanya'da işçilerin, emekçilerin, öğrenci gençliğinin katıldığı "Agenda 2010 Yürüyüşü" 3 Nisan günü ülkenin çeşitli kentlerinde gerçekleştirildi.

Berlin'de düzenlenen yürüyüşe 120 bin işçi katıldı. Güney Almanya endüstrisinin kalbinin attığı şehir olarak bilinen Stuttgart'ta da 200 binden fazla emekçi gösterilere katıldı. Köln'de de 200 bin işçinin katıldığı bir yürüyüş gerçekleştirildi. "Ajanda 2010'u da, hükümeti de istemiyoruz" şeklinde pankartlarla yürüyen işçiler, hayati durdurdular.

İtalya'nın başkenti Roma'da Berlusconi hükümetinin "vergi reformu"na ve mezarda emeklilik yasa tasarısına karşı 3 Nisan günü sokaklara çıkan 500 binden fazla işçi, meydan okudu.

Fransa'nın başkenti Paris'te ise düzenlenen yürüyüşe 15 binden fazla işçi katıldı. Yürüyüş kortejinin en önüne "Sosyal bir Avrupa istiyoruz" pankartı açılarak, Fransa hükümeti uyarıldı.

Aynı gün ülkenin 8 kentinde daha benzer eylemler düzenlendi.

FRANSA

Fransız enerji işçileri, devlete ait olan elektrik firması EdF'nin bir kısmının satılmasına karşı eylemler yaptı. İşçiler parlamentoda EdF'nin özelleştirilmesi tartışılırken başbakanın elektrikliğini kestiler.

Hükümet, acil olarak ihtiyaç duyulan elektrik ağı yapısının masraflarını karşılamak ve ekonomiye de yeni bir yük getirmemek için EdF'nin %30'unu satmak istiyor. Ancak GCT sendikası, hükümetin alternatifleri gözardı ettiğini düşünüyor.

Fransa'nın Le Bourget şehrindeki H&M adlı İsveç konfeksiyon zincirinin ülkedeki mağazalarına dağıtım yapan depoyu bloke eden işçiler polis zoruyla dışarı atıldı. İşverenlerle kesilen görüşmelerin yeniden başlamasını talep eden işçiler, kış indiriminin başlaması nedeniyle H&M grubunu zor durumda bırakmışlardı. Üç hafta boyunca Fransa genelinde H&M e ait 63 mağazaya yapılan nakliyatı engelleyen işçiler ücretlerin düşüklüğünden şikayetçi. 13 Aralık'ta başlayan eylem polis zoruyla sona erdirildi.

İTALYA

Başbakan Berlusconi'nin ekonomi politikalarını protesto eden milyonlarca emekçi, 1 Aralık'ta bir günlüğüne iş bıraktı. Bu, son iki yıl içerisinde İtalya'da milyonların katılımıyla düzenlenen beşinci genel grev oldu. Sendikalar bütçede kamu harcamalarında 8 milyar dolara yakın kesinti planını protesto ediyor. Avrupa Komisyonu, kamuborcunu azaltılmasını istemişti. Başbakan Berlusconi buna ek olarak gelir vergisini azaltma vaadini de hayata geçirebilmek için kamu harcamalarında kesintiye gitmek istiyor. İtalyan otomotiv grubu Fiat'ta binlerce işçi, yönetimin üretimi Avrupa dışına kaydırma kararına karşı ayaklandı. Fiat'ın Ekim ayı başında açıkladığı yeni stratejilerine karşı çıkan dört sendikanın çağrısıyla greve giden işçiler, grubun Avrupa dışında üretilecek yedek parçaları kullanmasının İtalyan otomobil sanayiinin geleceği için büyük tehdit oluşturduğuna dikkat çektiler.

ALMANYA: İŞÇİ HAREKETİ YENİ BİR YOL AYIRIMINDA MI???

Dünya işçi hareketinin içerisinde özellikle Avrupa işçi sınıfının duruşu önemli bir yere sahiptir. Özellikle Batı Avrupalı kapitalist devletlerin Avrupa Birliği içerisinde bütünleşmeye çalışması, bizim bu ülkelerdeki işçi hareketinin duruşunu daha dikkatli değerlendirmemize neden olmalıdır ve olacaktır.

Avrupa Birliği sermayenin birliğidir. Yani bu birlik esas itibarıyla Avrupa'daki sermayenin çıkarlarını savunan, onun uluslararası alandaki hakimiyet alanlarını genişletme çabasının başarılı kılınması için her türlü önlemi alma ve gerekli adımları atma üzerine kurulu bir birliktir. Çok kabaca soruna bu açıdan bakılmak zorundadır.

Bu açıdan bakıldığında meselenin emek-sermaye ilişkileri açısından ele alınması da gereklidir.

Bu birlik sermayeden yana emeğe karşı bir birliktir. "Sosyal Avrupa" biçimindeki rüyaların gerçekleşebilir olmadığını görmek isteyen herkes görebilmektedir. Bunu özellikle Almanya'daki işçi hareketi hareketliliği ile görmekte olduğunu eylemleriyle göstermiştir. Avrupa Birliği içerisinde şu anda başı çeken ve AB'nin patronu konumunda bulunan Alman devletinin işçi haklarına karşı tutumu ve bu ülkedeki işçi hareketinin bu tutuma karşı duruşu da bir o kadar daha önem arz etmektedir. Soruna bu çerçevede baktığımızda 2004 yılı Almanya'daki işçiler için yoğun saldırıların yaşandığı bir yıl olmuştur. Almanya'daki sendikaların geçen seçim döneminde destekleyerek tekrardan hükümet etikleri Sosyal Demokrat Parti ile Yeşiller Partisi Koalisyonu sağ

muhafazakar partilerin hükümetlerine karşı tercih edilmişti. Gerçekten de 1980'li yıllardan sonra 15 yıla yakın bir zaman hükümeti elinde bulunduran sağ muhafazakarlarla hür demokratlar Almanya'yı sermaye için cennet ve

çalışan işçi ve emekçi kesimi için ise cehenneme giden yolda epey ilerleme kaydettirmişlerdi. Bu vesile ile Almanya'daki sendikaların ve işçi hareketini temsil eden belli bir kesimin bu noktadaki tercihi, "veba" ile "kolera" arasındaki bir tercih gibi de algılanabilir. Bunun aslında böyle olduğu 2004 yılı içerisinde daha açık görüldü.

Alman sermayesi hükümetin sosyal devleti tasfiye etmede daha cüretkar davranması ve ilgili yasaları çıkarması için yaptığı baskı sonucu adına "Hartz-IV" denen yasa ile saldırı başlatıldı. İşçi hareketinin buna cevabı milyonlara varan işçinin sokaklara dökülmesi şeklinde oldu. Alman Sendikalar Birliği ve sınıfın savunucusu küçük siyasi partiler sokağa çıkma kararlarının arkasında durarak Almanya'nın belli başlı büyük kentlerinde hayati felç eden mitingleri düzenlediler.

Hükümet bazı küçük rötuşlar yapmak zorunda kaldı.

Bu eylemler aslında yeni bir başlangıcın işareti oldular.

2004 yılı içerisinde özellikle Daimler/Chrysler ve Opel tekellerinin kazanılmış haklara karşı saldırısı ve binleri ifade eden işten atma planlarına karşı eylemler düzenlendi.

Bu eylemlerde öne çıkan, eylemlerin içerikleri ilgili yanı oldu.

Yani bu eylemler artık sıradan eylemler değildi. Bu eylemler artık Almanya'da alışılmış eylem biçimlerine hiç benzemiyordu... Opel işçisi Kuzey Ren Westfalya'da kurulu bulunan Bochum'daki fabrikanın kapatılması planlarını duyar duymaz 6 bin işçinin çalıştığı fabrikayı 5 gün boyunca işgal etti.

Fabrika işgali eylemi böylece

Almanya'daki işçilerin ve toplumun gündemine girmiş oldu. Bu bir ilkti. Sendikaların bugüne kadar kendisinden öcü gibi korktukları "yasal" olmayan eylem biçimi, mücadele aracı ilk defa kullanılmıştı ve Opel tekeli geri adım atmak zorunda kalmıştı...

Yine Baden Württemberg bölgesindeki Stuttgart şehrinde Daimler/Chrysler çalışanlarının, kazanılmış hakların tasfiyesi yönündeki sermayenin saldırısına karşı cevabı oto yolu trafiğe kapatmak olmuştur... Bu da yeni bir eylem türü idi Almanya'da. Bu iş burada da kalmayacak gibi görünüyor...

Hartz IV'ün sonucu olarak uygulamaya konan yeni "İş Acentaları"na karşı Ocak ayının ilk gününde eylemler başlatıldı. Bu eylemlere küçük çapta katılımlar olsa da, bu acentaların çalışmalarını engellemek amacıyla girişleri bloke etme yönünde tavır takınıldı. Eylemler sırasında Polisin eylemleri engellemesi karşısında eylemciler polisle çatışma içerisine girdiler. Bu eylemler Almanya'nın değişik kentlerinde gerçekleşti.

Almanya işçi ve sendikal hareketi kendi haklarını savunmak için bir adım daha ileri giderek bu güne kadar tabu gördüğü eylem biçimlerini kullanmaya başladı. Bu duruş, işçi hareketinde bir yenilenme ve sıçrama yaratabilir... gelişmeleri hep birlikte göreceğiz...

"Güzel günler göreceğiz çocuklar..!"

CANNES

Cannes Film Festivali için gönderilen film makaralarının Fransa'ya ulaştırılması, Fransa'daki gösteri dünyası çalışanlarının grevi yüzünden bir süre engellendi. Geçen yazdan bu yana grev yapan 100'e yakın sahne çalışanının yer aldığı bir grup, festivalde gösterilecek filmlerin gönderileceği Paris'teki Garges-les-Gnosse antrepoşunun kapısının önünde durarak filmlerin gelişini engelledi. Geçen yıl Avignon'da yapılmak istenen festival de grev nedeniyle ertelenmişti.

İNGİLTERE

İngiltere'de yüz binlerce işçi, hükümetin kamu emekçilerinin sayısını 100 bin civarında azaltma kararını protesto için 5 Kasım tarihinde 24 saatlik greve gitti. Kamu Hizmetleri Sendikası'nın (PCS) düzenlediği greve, 160 kamu kurumu çalışanının katıldığı bildirildi. 24 saat süren grev, kamu kesimi çalışanlarının 1993'ten bu yana yaptığı en büyük eylem kabul ediliyor.

BULGARİSTAN

Bulgaristan'da, hükümetin uyguladığı sosyal ve ekonomik politikaları protesto eden, ülkenin iki büyük işçi sendikaları konfederasyonları "Podkrepa" ve "Bağımsız Sendikalar Birliği"ne bağlı yüz binlerce işçi ve memur uyarı grevi yaptı. Başkent Sofya'da tren, otobüs, tramvay, metro, taksi ve dolmuş şoförlerinin katıldığı 1 saatlik uyarı grevi sırasında şehir içi trafiği kilitlendi. Sağlık kuruluşlarında acil hastalar dışında hizmet verilmedi, limanlar bir saatliğine kapatıldı. Sendikalar, greve katılımın çok yüksek olduğunu belirterek, ülke genelinde 400 bin işçi ve memurun bir saatliğine işi bıraktığını açıkladı. Asgari ücretin 120 leva (65 euro) olduğu

Bulgaristan'da işçi ve memurların ortalama aylık geliri 200 levayı (108 euro) geçmiyor. Sendikalar, asgari ücretin en az 150 levaya (80 euro) çıkartılmasını istiyor. Hükümetin hazırladığı 2005 yılı bütçe tasarısında ise işçi, memur ve emekli maaşlarına sadece yüzde 7 oranında zam yapılması öngörülüyor.

MACARİSTAN

Macaristan'da halk kamu hastanelerinin özelleştirilmesini reddetti. Kamu hastanelerinin özelleştirilmesini öngören reformu kabul ettirmek için yapılan referanduma katılım düzeyi %34.4'te kaldı. Oylamaya katılanların %65'i özelleştirmeye "evet" oyu kullanırken %35'i "hayır" oyu kullandı. Özelleştirme kararının alınabilmesi için toplam seçmenin %25'inin "evet" oyuna ihtiyaç olduğu için devlete ve belediyelere ait hastaneler özelleştirilemeyecek. Macar Sosyal Forumu CWG, hükümeti ve ulusal meclisi, halkın kararına saygı göstermeye çağırıyor.

ABD

Amerikan telekom işçileri sendikası CWA (The Communications Workers of America) 13 eyalette yaklaşık 100.000 işçinin katılımı ile 4 günlük grev yapıldı. 21-25 Mayıs tarihlerinde yapılan grev kararı toplu sözleşme görüşmelerinde yaşanan anlaşmazlıklar üzerine alındı. Connecticut, Ohio, Illinois, Indiana, Wisconsin, Michigan, Arkansas, Missouri, Texas, Kansas, Oklahoma, California ve Nevada eyaletlerinde çalışan SBC çalışanlarını kapsayan görüşmeler şubat ortasında başladı. SBC isimli Amerikan telekom şirketinde örgütlü işçiler, iş güvenliği, şirketin maliyet azaltma politikasına karşılık sağlık hakları, ücretler, emeklilik konusunda taleplerini görüşmelerde dile getirdiler.

ARJANTİN

Arjantinli köylüleri, İtalyan moda devi Benetton'dan gelen toprak bağışı teklifini reddetti. Benetton, ülkenin güneyindeki Patagonya'da yaşayan Mapuche köylüleriyle yaşadığı toprak anlaşmazlığını çözmek için iki bin hektar arazi önermişti. Ancak Mapuche köylüleri zaten kendilerinin olan toprakları hediye olarak kabul edemeyeceklerini açıkladılar. Yerliler, 1990 yılında Benetton grubuna satılan topraklarını geri almak için başlattıkları hukuki mücadeleyi mayıs ayında kaybetmişti. Benetton, Patagonya'da 900 bin hektar alana kurduğu çiftliklerde yünleri için koyun yetiştiriyor. Yerlilerse Arjantin devletinin, 19. yüzyıldaki kuruluşundan da önce kendilerine ait olan bu toprakları satmasının yasadışı olduğunu söylüyor.

NİKARAGUA

Nikaragua'da 20,000 sağlık işçisi 2005 bütçesi ile ilgili taleplerini Meclis'e kabul ettirebilmek için 13 Aralık'ta ülke çapında üç günlük greve gitti. Sağlık İşçileri Federasyonu, ilaç ve diğer tıbbi gereçler için fon ayrılmasını ve maaşlarına zam yapılmasını talep ediyor.

PERU

Peru'da Devlet Başkanı Toledo'nun ekonomi politikalarını protesto eden yüz binlerce işçi 14 Temmuz'da hayati durdurdu. Peru İşçi Sendikaları'nın çağrısıyla, özelleştirmelerin ve dış borç ödemelerinin durdurulmasını, ABD ile yapılan ticaret anlaşmalarının iptalini ve Başkan Toledo'nun istifasını isteyen emekçiler bir gün iş bıraktı. Ülke çapında 300 bin kişinin katıldığı eylemlerin Amerika Futbol Şampiyonası'nın yapıldığı dönemde gerçekleşmesi hükümeti zor durumda bıraktı.

Ülkenin yarısından fazla bir nüfusun günde 1.25\$ (1 milyon 800 bin TL)' dan az bir gelirle yaşamak zorunda olduğu ülkede, 1999 yılından bu yana ülkede gerçekleştirilen ilk genel grev ile Dünya Bankası danışmanlığından Peru Devlet Başkanlığına uzanan Toledo'nun iktidarı önemli bir sarsıntı yaşadı.

Latin Amerika'nın en büyük altın madeni Yanacocha, 13 Eylül tarihinde, Peru'nun kuzeyinde zengin bir altın yatağındaki araştırma faaliyetlerini, su kaynaklarına zarar verdiğini söyleyen yerli halkın kızgın protesto gösterileri nedeniyle durdurdu. Çiftçilerin protesto eylemleri, yörede altın arama çabalarını 2002'den beri geciktiriyor. Peru dünyanın altıncı büyük altın üreticisi. Peru'nun en yüksek yargı mercisi olan Anayasa Mahkemesi geçen yılın Mayıs ayında Yanacocha'nın bir Çevre Etki Değerlendirme raporu hazırlamak şartıyla Quilish altın yatağını işletebileceğine karar vermişti. Hükümet, çiftçilerin kaygılarını dinleyecek bir komisyon oluşturacağını söyledi ama yerli halk ancak Yanacocha makinelerini yöreden çıkarıp araştırmaya son verirse oturup konuşacaklarını söylüyorlar.

NIJERYA

Nijerya'da, petrole yapılan yüzde 25 zammı protesto eden işçi sendikaları, ülke çapında 11-14 Ekim tarihleri arasında 4 gün süren bir grev yaptı. Sendikaların çatı örgütü Nijerya İşçi Kongresi NLC'nin

çağrısıyla yapılan grevde, bankaların kapanması, kamu hizmetlerinin işlememesi sağlanmıştı; fakat petrol ihracatı etkilenmemişti. Nijerya hükümeti petrol fiyatlarındaki artışın etkilerini azaltmak üzere bir kısım sübvansiyonlar ve vergi indirimleri öne sürdü. Fakat söz konusu düzenlemeler NLC'nin temel talebi olan petrol fiyatlarında indirimi kapsamıyordu. Grev, iki hafta içinde bir iyileştirme olmazsa tekrar greve gidileceği uyarısıyla bitirildi. Grevin sonlanmasında işçilerin isteklerini görüşmek üzere hükümet ve sendika temsilcilerinin bir komite oluşturmakta anlaşması etkili oldu. Nijerya halkı büyük petrol zenginliğine karşın yoksulluk içinde yaşıyor. Nüfusun üçte ikisi günde bir doların altında gelire sahip. En son grev de dahil olmak üzere petrol fiyatlarına karşı son 18 ayda üç kez genel greve gidildi.

HAİTİ

Haiti Codevi Serbest bölgesinde 9 Şubat tarihinde SOKOWA sendikası temsilcilerine yapılan vahşi saldırıdan ve işten atılmalarından sonra işçiler tepkilerini iş bırakarak gösterdi. Bu olaylardan sonra sendikacılar zaman zaman Dominik ordusunun ve yöneticilerin kiraladığı çetecilerin saldırılarına uğradı ve aralarından 33 tanesi işten atıldı. İşçilere destek için yapılan uluslararası

kampanyadan sonra Nisan ayında şirket ile işçiler arasında anlaşma yapıldı.

İşçiler işlerine Mayıs ortasında geri döndü ancak SOKOWA sendikası Haiti hükümeti tarafından yasal sendika olarak kabul edilmedi. İşçiler, hükümeti 4 Haziran'da 1 saatlik grev ile uyardı. Bir gün sonrasında ise işçiler tehdit

edildiler. 7 Haziran'da yapılan grev ile bu saldırıya cevap verdiler. 8 Haziran günü yöneticiler ile anlaşarak tekrar işbaşı yaptılar ancak bu defa işveren fabrikanın yarısını kapatarak aralarında SOKOWA sendikasının yöneticilerinde bulunduğu 300 işçiyi işten çıkardı.

TAYLAND

23 Şubat 2004 tarihinden itibaren Tayland hükümetinin EGAT'ı (Tayland Elektrik Üretim Kuruluşu) özelleştirme planına karşı devlet işletmelerindeki onbinlerce sendikalı işçi mücadele ediyor. 3 Mart tarihinde 41 devlet işletmesinde çalışan 50.000 civarında işçiye özel sektör işçileri, öğrencileri katılımı ile EGAT genel merkezi önünde çok büyük bir gösteri düzenlendi. Bu gösterinin 1992 yılındaki büyük demokrasi hareketinden sonraki Tayland tarihinin en kitlesel hareketi olduğu bildirildi.

Tayland'da enerji sektöründeki özelleştirmelere karşı yaratılan direniş dalgasının etkisi ile 1 Mayıs, 50-60 bin kişinin katılımı ile görkemli bir şekilde kutlandı. EGAT sendikası enerjideki özelleştirme sonucunda halkın yüksek faturalarla sıkıntı çekeceğini, kötü hizmet alacağını, politikacıların ve ailelerinin özelleştirme sonucu hisselerin çoğunluğu elde edeceğini açıkladı. Ülkede bir yıl önce Petroleum Authority of Thailand (PTT) ulusal petrol şirketinin özelleştirilmesinden şeffaflığın olmadığı süreçler yaşanmış hem kötü ve pahalı hizmetler alınmış; hem de hükümet yetkililerinin yolsuzlukları ortaya çıkmıştı.

ÇİN

Çin'in Xianyang kentinde, Hong Kong'lu bir şirkete devredilen tekstil fabrikalarında işçilere oldukça ağır koşullar içeren yeni bir sözleşme imzalatılmak istenince, 6000'den fazla işçi 14 Eylül'den itibaren greve gitti. Fabrikayı devralan işveren, işçilerden iş sözleşmesinin çıkış-giriş yapılarak yenilenmesini buna karşılık işçilerin çalıştıkları her yıl başına bir aylık ücrete denk gelen kıdem tazminatı alıp sonra da öncekinden düşük bir ücretle işe başlamaya razı gelmelerini istedi. Ayrıca işe aktirleri yenilenen işçilerin, yeni ücretlerin sadece %60'ını aldıkları 6 aylık bir deneme süresini kabul etmeleri istendi. İşverenin emeklilik ve sağlık sigortası primlerini ödemek istememesi üzerine işler greve gitti. Grevin ilk haftası (18 Eylül) polisine greve müdahale girişimiyle de karşılaşan işçiler, ailelerini de yanlarına alarak bu girişimi engellediler.

KORE

Güney Kore'de havayolu işçileri, Irak'a gönderilecek askerleri taşımayacaklarını ilan ettiler. Havayolları Sendikası, Kore İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (KCTU) aldığı karara uygun olarak, Irak'a daha fazla asker gönderilmesine karşı çıktıklarını açıkladı.

FİLİPİNLER

Eski Başbakan Cory Aquino'nun şekerpancari tarlalarında çalışan işçiler, 1.8 dolar olan günlük ücretlerinin 3.45 dolara çıkarılması talebiyle 6 Kasım'da greve başladılar. Grevde çıkan çatışmalarda, yedi çiftçi öldürüldü, yüzlerce ise yaralandı.

İSRAİL

İsrail'de, 21 Eylül'de kamu çalışanlarının başlattığı grevle 2003 Nisan'ından beri üçüncü kez greve giden işçiler, hükümeti

ve sermayeyi zora sokmayı başardı. İsrail Basını'nda "Grevlerin Anası" diye geçen grev günlük hayatı ve ekonomiyi felç etti. Grevin sebebi her ne kadar Belediye işçilerinin ödenmeyen ücretleri olarak açıklansa da, İsraili işçilerin asıl hedefinde yeni liberal politikalar bulunduğu biliniyor. Maliye Bakanı Netanyahu ekonomiyi canlandırma gerekçesiyle ücret artışlarını

sınırlamaya çalışınca sendikalarla karşı karşıya kaldı. Grevin çağırıcısı olan HLF işçi federasyonunun başkanı Amir Peretz, "İşçiler Netanyahu'nun popülist iktidar oyunlarının rehinesi değildir." dedi. İsrail Sanayiciler Birliği Başkanı Oded Tyrah, "İsrail iş yapılan bir yer olmaktan çıktı" dedi. Sanayiciler Birliği grevin günlük maliyetinin yaklaşık 214 milyon dolar olacağını açıkladı.

GÜNEY AFRIKA

Güney Afrika'da kamu sektöründe çalışan yüz binlerce işçi, daha fazla ücret ve sosyal hak isteğiyle 17 Eylül'de bir günlük grev yaptı. Güney Afrika tarihinin en büyük grevini nedeniyle on binlerce işçinin katıldığı yürüyüşler yapıldı. Sendikalar, yüzde 7'lik ücret artışının yanı sıra sağlık sigortası, konut yardımı ve uzun dönemli ücret artışı planı yapılmasını istiyor.

KOLOMBİYA

Kolombiya'daki büyük kentlerde binlerce işçi 18 Mayıs'ta Comando Unitario de Trabajadores tarafından yapılan çağrıyla gerçekleşen genel grev için sokaklardaydı. Cartagena'da 15 bin gösterici ile polis arasında çatışma yaşandı. Ülke genelinde 300 bin öğretmenin de katıldığı gösteriler nedeniyle 7 milyondan fazla öğrenci de ders yapamadı.

Ayrıca Coca-Cola şişeleme fabrikasındaki işçilerin başlattıkları açlık grevi, sendikaların işverenle anlaşmaya vardıklarını açıklamasının ardından 27 Mart'ta sona erdirildi. 276 süren bu açlık grevinin bitirilmesinin ardından Coca-Cola yönetimi, açlık grevine katılan işçilere karşı herhangi bir yaptırım uygulamayı ve iyileşmeleri kabul etti.

Kolombiya'da sendikacılara ve sendikalı işçilere yönelik tutuklamalar, saldırılar ve katliamlar ise devam ediyor. Paramiliter gruplar tarafından pek çok sendikacı ve sendika üyesi işçi öldürüldü. Öldürülenler ve saldırıya uğrayanlar arasında sağlık işçileri sendikası ANTHOC'a üye işçiler ve öğretmenler sendikası ASOINCA'un bir yöneticisi de bulunuyor. Ayrıca Coca-Cola işçilerinin örgütlü olduğu SINALTRAINAL sendikasının yöneticileri ve üyeleri de saldırıya uğradılar. 15 Nisanda, posta işçileri sendikası SINTRAEMSIRVA'nın genel sekreteri Carlos Alberto Chicaiza, bir seyahat sırasında öldürüldü.

22 Nisanda petrol işçileri sendikası USO, devlet kuruluşu olan ECOPETROL'ün özelleştirilmesini protesto etmek için grev ilan etti. İşçiler, özelleştirme sonucu işsiz kalma tehlikesiyle yüz yüze bulunuyorlar. Hükümet yaklaşık 5500 işçinin katıldığı grevi yasadışı ilan etti ve polis grevci işçilere karşı anti-terör önlemlerinin uygulanacağını açıkladı. 17 grev lideri tutuklanırken, sendika başkanının, başkan yardımcısının, genel sekreterinin ve sekreterinin de aralarında olduğu 22 sendikacı ve işçi işten atıldı.

Uluslararası federasyon ICEM ve ICFTU Kolombiya hükümetini dünya ölçeğinde protesto etmeye çağırdı.

İnsan hakları üzerine bazı temel kriterler

2004 Yılı, insan hakları alanında sınıfta kaldı...

2004 yılını değişik açılardan değerlendirdiğimiz bu sayımızda, insan hakları alanındaki durumu kabaca da olsa ele almadan geçmek kuşkusuz bir eksiklik olurdu.

Aslında bu alanla ilgili olarak çok fazla bir şey söylemeye gerek var mı diye kendimize sormadan da edemedik.

Çünkü 2004 yılı boyunca basında neredeyse her gün dünyada insan hakları ihlallerini yaşayarak gördük.

Emperyalist sistemin iki binli yıllarda insanlık aleminde özgürlük hakim olacak dediği günlerin üzerinden çok fazla bir zaman geçmeden, biz her gün insanlığın nasıl bir kez daha katledildiğini gördük.

Afganistan'da, Irak'ta, Filistin'de ve dünyanın daha pek çok yerinde bir avuç insanın çıkarları uğruna yoksul insanlar, kadınlar, çocuklar en modern silahlarla barbarca katledildi ve özgürlük mücadeleleri kanla, terörle bastırılmaya çalışıldı.

İki binli yılların başında bir taraftan bir avuç gelişmiş emperyalist devlet ve tekeller, diğer taraftan bu devletlere bağımlı hale getirilmiş dünyanın büyük çoğunluğunu oluşturan yoksul ülkeler varlığını sürdürmektedir.

Bu yoksul ülkeler, büyük kapitalist

devletler ve onlara hakim olan büyük tekeller tarafından ilihine kadar acımasız bir şekilde sömürülmekte ve bu soygun düzeninin acımasız sonuçları olarak bağımlı ülkelerde insanlar ve özellikle çocuklar minimum gıda ihtiyaçlarını

Bir ülkede demokrasi düzeyinin en temel görüngülerinden birisi olan örgütlenme özgürlüğünün ortadan kaldırılması, en yüksek derecede insan hakkı ihlali olarak tespit edilmek zorundadır.

karşılayamadıkları için açlık sonucu vahşi yaşam koşulları altında ölüme mahkum edilmektedirler. İnsanlık bir kez daha ayaklar altına alınmaktadır.

İki binli yılları teknolojik gelişmenin düzeyini, dünya tarihinin geldiği yer açısından değerlendirdiğimizde, mükemmel olarak niteleyeceğimiz günümüzde, yine insanlığın büyük çoğunluğunun açlık, sefalet içerisinde yaşamak zorunda bırakıldığını görüyoruz.

Bir taraftan en modern makinelerle en yüksek üretim düzeyine ulaşılrken, diğer

taraftan bu modern teknolojinin de kullanılması sonucu milyonlarca insan sokağa atılarak işsiz bırakılmaktadır.

İşsizliğin sonucu büyük bir yoksulluk ve bir adım ötesinde açlık ve ölümler gündeme gelmektedir. Yine insanlık ve insan hakları ayaklar altına alınmaktadır.

Ne yazık ki ülkemizde yaşananlar da umut verici bir gelişme içerisinde değildir. İnsan haklarının daha da gelişip güçlendiği bir dönem yaşanmamaktadır.

İnsan Hakları Örgütlerini verdiği raporlar son bir yıl içerisinde gelişme yerine bir gerileme içerisinde olduğumuzu göstermektedir.

Bu o kadar çarpıcı ki, Başbakanlığa bağlı İnsan Hakları Komisyonu raporu üzerine yapılan bir basın açıklaması sırasında, aynı komisyon üyesi olan ve üstüne üstlük bir sendikannın da genel sekreteri olan bir şahıs, bu raporu paylaşmadığını göstermek için, komisyon adına açıklama yapan şahsın elindeki raporu şiddetle ele geçirip paramparça edebilmektedir. Bu aslında ülkemizdeki 'demokratik' ortamın nasıl olduğuna çok çarpıcı bir örnek.

Başbakanlığa bağlı bir komisyonun 'sendikacı' üyesi bu tavrı sergilerken, diğer taraftan yasalarca ve uluslararası sözleşmelerle garanti altına alınmış bulunan örgütlenme özgürlüğüne de, sermaye kesimleri saldırıda bulunmaktadır.

Biz insan hakları örgütlerinin raporlarında yer alan azınlık hakları, cezaevlerindeki durumlar, yaşama hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, kişi güvenliği, işkenceye karşı tavrı, örgütlenme özgürlüğü, toplantı ve gösteri özgürlüğü gibi konularda takındıkları tavırlarda, çok önemli sorunlara haklı bir şekilde işaret ettiklerini görüyor ve bir dizi alanda destekliyoruz.

Ama örgütlenme özgürlüğü başlığında çalışan insanlarımızın sorunları ve talepleri ile ilgili olarak yaptıkları çalışmaları yetersizliğin ötesinde çok olumsuz değerlendiriyoruz.

Çalışan, alınteri dökerek yaşamlarını sürdürmek zorunda kalan insanlarımızın sayısı toplam nüfusumuzun çoğunluğunu oluşturmaktadır. Dolayısı ile bu insanlarımızın günlük yaşamları içerisinde karşılaştıkları sorunların çok önemli boyutlarda insan hakları ihlalleri içerdiği ve buna karşı durmanın insan hakları savunu alanı içerisine girdiği,

buna uygun adımların atılmasının, gerekli çalışmanın yapıp yapılmamasının insan haklarının ne denli savunulup savunulmadığının göstergesi olduğu tespit edilmek zorundadır.

Bu tespitlerin bilincinde olan sendikamız bu dönemde bazı ileri adımlar atmıştır.

Bu adımlardan biri de "Sendikal Hak İhlalleri / Suç Dosyaları" başlığı altında çıkarılan kara kitaptır.

Bu kara kitapta DİSK'e bağlı sendikalarımızın bir bölümünde örgütlenme özgürlüğü hakkının kullanılması sırasında yaşanan hak ihlalleri konusunda hem uluslararası alandaki demokratik kurum ve kuruluşları ve hem de ülkemizdeki kurum ve kuruluşları bilgilendirmek amacıyla bir dizi somut örneklemelerde bulduk.

Burada çok açık bir şekilde görülmektedir ki, gerek Anayasa'da açık bir şekilde ifade edilen sendikal örgütlenme özgürlüğü ve gerekse 4857 sayılı yasadaki iş güvencesine rağmen çok sayıda sermayedar işçilerin örgütlenme hakkını engellemektedir.

Değişik sermaye grupları işçilerin bu haklarını ayaklar altına alırken yine bu ülkede varlığı yasalar içerisinde mevcut olan bir dizi anti demokratik maddelerde bulunmaktadır.

2822 sayılı Grev-Lokavt ve TİS yarasındaki bir dizi madde (Noter şartı, bakanlık tespitleri, işkolu ve işyeri barajları vb.) işverenlerce kullanıldığı koşullarda, Çalışanların Anayasa'da ve ILO'nun bir dizi hükmünde yeralan örgütlenme özgürlüğü engellenmektedir.

Sonuç olarak,

Bir ülkede demokrasi düzeyinin en temel görüngülerinden birisi olan

2822 sayılı Grev-Lokavt ve TİS yarasındaki bir dizi madde (Noter şartı, bakanlık tespitleri, işkolu ve işyeri barajları vb.) işverenlerce kullanıldığı koşullarda, Çalışanların Anayasa'da ve ILO'nun bir dizi hükmünde yeralan örgütlenme özgürlüğü engellenmektedir.

örgütlenme özgürlüğünün ortadan kaldırılması, en yüksek derecede insan hakkı ihlali olarak tespit edilmek zorundadır.

Bir toplum örgütlü değilse eğer, orada özgürlüklerden ve dolayısıyla insan haklarından bahsetmek yanlış olacaktır.

Açlık sınırının altında bir ücretle, evet asgari ücretle çalıştırılan milyonlarca işçinin daha iyi bir yaşam sağlamak için başvurduğu örgütlenme çalışmasını, sendikalaşma çalışmasını engellemek suçtur ve insan hakları ihlalidir.

Ülkemizde ve uluslararası alanda çalışan insanların çok büyük bölümünün kaçak çalıştırılması, sigortasız çalıştırılması, kendi öz örgütlerinden mahrum bırakılması 2004 yılı içerisinde de genel bir durumdur. Bunun için de insan hakları konusunda kapitalist sistem bir kez daha sınıfta kalmıştır.

İnsan hakları kurumlarının, sendikaların ve kendisine 'demokrat' im diyen herkesin bu ihlalleri tespit etmesi, buna karşı ulusal ve uluslararası alanda mücadele etmesi en demokratik ve vazgeçilmez görevlerinden birisidir.

Daha fazla İNSAN HAKKI için MÜCADELE görevi, hepimizin görevidir!

Demir çelik sektöründe “Çin tehditi”

Çin son 20 yıl içinde, merkezi planlamalı, sosyalist ekonomiden, hızla büyüyen, serbest açık piyasa odaklı kapitalist ekonomiye geçmiştir. Sözkonusu değişimin dikkat çekici olmasının nedeni, Çin Komünist Partisi tarafından başlatılmış, yönlendirilmiş ve desteklenmiş olmasındadır.

2003 verilerine göre Çin, 1,4 trilyon \$ milli hasılası, 412 milyar \$ ithalat ve 438 milyar \$ ihracat hacmi olmak üzere 850 milyar \$'lık dış ticaret hacmi, 1,3 milyar nüfusu ile mal ve hizmet ticareti açısından dev bir pazardır. Özellikle son 10 yılda Çin, ticaret ve yatırım alanında pazarını kademeli olarak yabancı firmaların rekabetine açmıştır. İktisadi ve finansal alanda yapılan yeniden yapılanma ile kamu teşebbüslerinin hakimiyetinden özel sektörün hakimiyetine doğru önemli bir değişim yaşamıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti planlı ekonomik modelden piyasa ekonomisine geçmesi ile birlikte ekonomik büyümesinde istikrarlı bir artış olmuştur. Devlet

desteğinin yoğun olduğu sektörlerde reformların gerçekleştirilmesinde sıkıntılar yaşanmıştır. Bu sektörler bugün yoğun bir rekabet baskısı altındadır. 2005 yılında Çin'in Dünya Ticaret Örgütüne (DTÖ) katılımıyla bu baskının daha da artması beklenmektedir.

Çin ekonomisi gerek iç talebin artması ve gerekse ihracattaki gelişmeye bağlı olarak, 2000 yılında yüzde 8, 2001 yılında yüzde 7.3, 2002 yılında yüzde 8 ve 2003 yılında bulaşıcı hastalık SARS salgınına rağmen, yüzde 9,1 düzeyinde büyümüştür.

2003 yılında iç talepteki artış büyümenin temel nedenini oluşturmuştur. Kamu kesimi sabit sermaye yatırımları ile ihracattaki artışın da büyümeye katkısı önemli olmuştur. Otomobil ve otomotiv yan sanayi ürünleri, telekomünikasyon aletleri, elektrikli ev aletleri ile yapı ve dekorasyon malzemeleri artışın en çok kaydedildiği sektörlerdir.

Çin'in dev pazarındaki talep değişimleri tüm dünya ekonomilerini etkilemektedir. 2003 yılında demir-döküm alanında

ithalatının artması, ABD'deki ihracatçıların karlarını önemli ölçüde arttırırken, dünya piyasalarında hurda ve hammadde fiyatları çok yükselmiştir. Bu durum AB başta olmak üzere Türkiye gibi demir-çelik üreticisi ülkeleri olumsuz yönde etkilemiştir.

Çin'de KOBİ'ler

Çinde sanayi işletmeleri dikkate alındığında 1999'da 7.929.900 işletmenin yüzde 99,9'u yani 7.922.000'i KOBİ'dir. 12,6111 trilyon Yuan olan toplam çıktının yüzde 75'i yani 9,4529 trilyon Yuan'ı KOBİ'ler tarafından üretilmiştir.

KOBİ'ler 1988'de sanayi sektöründeki istihdamın yüzde 83,9'u olan 117 milyon kişiyi istihdam etmiştir.

Orta ve büyük ölçekli işletmeler çoğunlukla devlete aitken, küçük ölçekli işletmeler kişilere veya ortaklıklara aittir. Toplam büyük ve orta ölçekli işletmeler içinde, devlete ait olanların oranı yüzde 70 olup, yine devlete ait olan bu işletmelerin istihdam ettiği işçi oranı yüzde 85'dir. Bu durum da Pazar ekonomisine sahip kapitalist ülkelerden büyük farklılık arz etmektedir.

Çin Hükümeti, yasal olmayan küçük tesisleri kapatıyor:

Çin Hükümeti Geliştirme ve Reform Komisyonu'nun 17 Haziran 2004 tarihinde yayınladığı bir bildiriye göre; bölge ve taşra hükümetlerinden küçük ölçekli yasal olmayan çelik üretim tesislerini kapatmalarını istediğini bildirdi. Belirtildiğine göre, bu tür tesisler gerçekleştirdikleri kalitesiz çelik ürünlerinin üretimi ve satışı sürekli artıyor.

Yasal olmayan bu tesisler, yıllık birkaç bin tondan fazla üretim kapasitesine sahip değiller ve başta çelik üretiminin yoğun bir şekilde gerçekleştiği bölgeler olmak üzere, ülkenin bütün bölgelerinde bulunuyor. Kullandıkları endüksiyon fırınları ile ürettikleri kalitesiz çelikleri, düşük fiyatlardan satarak, Pazar fiyatlarını bozuyorlar.

Çin’de yerleşik bu tür tesislerin toplam ham çelik üretimlerinin, yıllık 5-10 milyon ton civarında bulunduğunu belirten Çin Hükümeti Geliştirme ve Reform Komisyonu sözkonusu düşük kaliteli üretimin pek çok kazaya ve hurda israfına neden olduğunu bildiriyor.

Çin’de çeşitli Hükümet birimleri, 10 Haziran 2004 tarihinden bu yana, Çin’in değişik bölgelerinde bu türdeki 93 tesisi kapattı. (Demir Çelik Üreticileri Demeği, Bülten, Sayı 160, 29 Haziran 2004)

Çin, global çelik üretimindeki artışta başı çekiyor

Uluslararası Demir Çelik Enstitüsü (IISI) tarafından açıklanan son verilere göre, 2004’ün Mayıs ayında Çin Halk Cumhuriyeti’nin, toplam Dünya ham çelik üretiminin yüzde 24’ünü gerçekleştirdiği, Ocak-Mayıs döneminde, üretimini 19.2 milyon ton (yüzde 22.7) arttırdığı bildiriliyor. Dünya ham çelik üretiminin, Mayıs ayında, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla, yüzde 5.6, Ocak-Mayıs döneminde ise, yüzde 8.2 oranında arttığı açıklandı.

Çin Halk Cumhuriyeti hariç tutulduğunda, Mayıs ayındaki üretim artışının yüzde 3.4, Ocak-Mayıs döneminde ise, yüzde 4.2 düzeyinde kaldığı ifade ediliyor. Mayıs ayında toplam 16.9 milyon ton ham çelik üretimi gerçekleştiren 25 AB ülkesi arasında, Polonya’nın yüzde 15 oranında üretim artışı ile dikkatleri çektiği, Polonya’yı yüzde 12.5 üretim artışı ile İngiltere’nin takip ettiği bildiriliyor. Her iki ülkedeki üretim artışının arzı olmadığı ve 2004 yılının ilk 5 ayı itibarıyla, Polonya’nın üretiminin yüzde 25, İngiltere’nin üretiminin ise, yüzde 10 oranında arttığı belirtiliyor.

IISI tarafından yapılan son tahminlere

göre, 2010 yılında Çin Halk Cumhuriyeti’nin çelik tüketiminin 385 milyon tona, Dünya çelik tüketiminin esi, 1.09 milyar tona yükselebileceği ve Çin’deki büyümenin, cevher ve navlun piyasası üzerinde önemli etkisinin devam edeceği belirtiliyor.

IISI’nın bildirdiğine göre, 2010 yılına kadar, Çin’in ham çelik üretiminin, 360 milyon tona, pik demir üretiminin ise, 333 milyon tona ulaşacağını tahmin edildiği, bu durumun da, Çin’in cevher talebinin, bu yıl ulaşılması beklenen 330 milyon tondan, 489 milyon tona yükseleceği ve 160 milyon ton ilave cevher ithalatına ihtiyaç duyulacağı tahmin ediliyor.

Ancak Çin’in ülke içersine yönelik taşıma kapasitesinin, bu durumu sınırlayıcı bir etki yaratabileceğine dikkat çeken IISI, nakliye problemlerinin, ülke içersinde bulunan tesislere yüksek maliyetler getirebileceğini ve hatta, demiryolu taşımacılığının zaten kapasitesini zorlayarak çalışıyor olması sebebiyle, gelecekte üretim üzerinde kısıtlayıcı bir etki yaratabileceğini belirtiyor.

Hurda fiyatları yükselmeye başladı

Haziran ayında, dört aylık bir gerileme sürecinin ardından, uluslararası hurda fiyatlarının yeniden yükselmeye başladığı belirtiliyor. Metal Bulletin Daily, 25 Haziran 2004, s.4 Fiyatlardaki yükselişin, Türkiye ile Doğu Asya’nın yüksek miktarlarda sipariş verdiklerine ilişkin haberlerden sonra başladığı bildiriliyor.

Çin’in hurda talebi sürekli artıyor:

Çin’in artan talebinden dolayı, Doğu Asya’da hurda fiyatlarının yükselmeye başladığı, Çin’de yerleşik çelik

Çin’in dev pazarındaki talep değişimleri tüm dünya ekonomilerini etkilemektedir. 2003 yılında demir-döküm alanında ithalatının artması, ABD’deki ihracatçıların karlarını önemli ölçüde arttırırken, dünya piyasalarında hurda ve hammadde fiyatları çok yükselmiştir. Bu durum AB başta olmak üzere Türkiye gibi demir-çelik üreticisi ülkeleri olumsuz yönde etkilemiştir.

üreticilerinin, hurda stoklarının oldukça düşük seviyelerde bulunduğu ve kıyılmış hurda fiyatlarının c+f 220 \$/ton seviyesine kadar çıktığı belirtiliyor.

Çin’in sürekli artan hurda talebinin yanı sıra Avrupalı üreticilerin üretimi kontrol altında tutma çabalarının etkisiyle, talep lehine bozulan arz-talep dengesi, dünya çelik piyasalarında iki yıla yakın bir süredir fiyatlarının artmasına neden oluyor. Arz talep dengesinden kaynaklanan böyle bir yükseliş trendi içerisinde iken, kömür, cevher, hurda ve slab gibi sektörün ana girdilerini oluşturan hammadde ve yarı mamul fiyatlarının özellikle yılın son çeyreğinden itibaren hızla yükselmesi ve bu arada navlun ücretlerinin de artması, üreticiler üzerinde alışılmışın dışında bir maliyet baskısı oluşturmuş ve yassı çelik fiyatlarındaki artışı destekleyerek son aylarda hız kazanmıştır.

2003 yılının son çeyreğinde Çin’de ortaya çıkan ve Dünya çelik sektöründe hamadde ve nihai ürün fiyatlarının önemli ölçüde artmasına yol açan çelik talebindeki artış Çin ekonomisine de zarar vermektedir.

Fiyatlardaki güçlü artış üzerine alıcı durumdan satıcı durumuna geçen Çinli çelik tacirleri, 2004 yılı Nisan ayından itibaren, bu defa fiyatların düşmesine yol açmışlardır.

Sözkonusu gelişmeler Dünya çelik sektöründe, küçük ölçekli dalgalanmaların devam etmekte birlikte 2003 yılında Çin’in talep artışı sebebiyle yaşanan büyük dalgalanmaların tekrar etmeyeceği beklentilerini güçlendirdi.

Kim kimi gözetliyor?..

Biri Bizi Gözetliyor... ama kim?

2004 yılında televizyonda birçok “yeni” programın yayına girdiği, aslında eskiye en çok rağbet edilen yıllardan biri oldu. Yeni yapımların tamamının işlediği konular daha önce bilinenlerden arasından seçildi. 2000’li yıllarda ekran üzerinden yaşadığımız “yarışma” çılgınlığının bir ucunda pop star, öteki ucunda “evlilik- evcilik oyunu” var. “Benimle Evlenir misin?”, “Gelinim Olur musun?”, “İkinci Bahar” vb. Tüm bu çılgınlığın kökenindeyse BBG yani “Biri Bizi Gözetliyor” var.

Bu dizilerin kökeni araştırıldığında ise, 1929 krizini izleyen işsizlik ve ekonomik çöküntü yıllarında Amerika’da ortaya çıkan dans maratonlarından birini ele alan Horace McCoy’un romanı Atları da Vururlar’a ulaşıyor. Aynı koşullar günümüz Türkiye’sinde yaşadığımız vahşi, acımasız kapitalizm ve popüler kültürle bire bir örtüşüyor.

Atları da Vururlar

“Atları da Vururlar/They Shoot Horses,

Don’t They?’” adlı roman, ekonomik kriz sonrası Amerika’da ortaya çıkan dans yarışması anlatılıyor. Yarışmanın kuralları oldukça basit; para ödülü verilen maratona katılan çiftlerden, yemeden, içmeden ve dinlenmeden 2000 saat süreyle dans etmeleri bekleniyor. İşsizliğin ve yoksulluğun umutsuzluğa sürüklediği yarışmacılar için son bir çıkış kapısı anlamına gelen yarışma, önce büyük bir şenlik havasında başlar ve zaman ilerledikçe yarışmanın çirkin yüzü kendini belli eder. Yarışmacılar arasında kazanma hırsıyla aklını yitirenler hatta ölenler olur ama yaşanan olumsuzlukların hiçbiri dansın devam etmesini engelleyemez. Yarışma, mahkeme kararıyla yasaklanıncaya kadar bütün vahşetiyle sürer. Yarışmanın bu kısa özetinden de anlaşılacağı üzere, dans yarışması günümüzün şöhret yarışmalarıyla birçok açıdan benzerlik göstermektedir. Bu nedenle, McCoy’un kendi döneminin gösteri dünyasına yönelik keskin eleştirilerinin, günümüzde hüküm süren televizyonculuk anlayışı için de geçerliliğini koruduğunu söylemek yanlış olmaz.

Sırlar kimin sırrı, neyi anlatıyor?

2004’te televizyonun en çok konuşulan yapımları ise sırlı diziler oldu. “Gizli Dünyalar”, “Kalp Gözü” ya da “Sır Kapısı”. İyi insanların başına gelen felaketler, doğa üstü güçler, altıncı hisle çözülen işler... Ak sakallı dedelerin dersler verdiği, iyilerin kazandığı, kötülerin cezasını bulduğu “ruhani” diziler, eski dini

hikayelerin ve hurafelerin televizyon programı şekline sokulmuş biçimiydi. Her bölümünde kısa öykülerin canlandırıldığı bu dizilerin ilki Samanyolu TV’de gösterilen Sır Kapısı’nın izlenme oranının yükselmesinden sonra bu tür diziler diğer kanallar tarafından kopyalandı. Böylece 2004’de her kanalın bir sırlı dizisi oldu. Bu diziler, hem reyting alıyor hem de ucuza mal edildiği için medya endüstrisinin işini kolaylaştırıyordu.

Bu yarışma Türk erkeğini bozmaz mı?

Televizyon dünyasındaki rekabet gün geçtikçe artarken yapımcı şirketleri daha fazla izlenme oranını yakalayabilmeyi yolunu dünyada ses getiren formatları ülkemize getirmekte buluyor. ABD’de reyting rekorları kıran “He’s a Lady-O bir Kadın” adlı yarışmanın Türk versiyonun epey kıyamet kopartacağı şimdiden belli oldu. Yarışmanın kuralına göre erkekler aynı evde yaşıyor ancak kadın olarak... Evli, çocuk sahibi erkekler, ağda yaptırıyor, makyaj yapıyor ve uzun topuklu ayakkabılarla tam bir kadın görüntüsüne bürünüyor.

Dizinin yayına başlamadan önce ahlaki değerleri sarsacağını düşünenlerin sayısı da şimdiden az değil. AK Parti Milletvekili Ayhan Zeynep Boru, yarışmanın Türk versiyonunun yayına engel olunması için RTÜK’e başvurdu. Ardından RTÜK Başkanı Fatih Karaca’dan “Türk erkeğini kadın yaptırmam” açıklaması geldi. Yarışmanın yayınlanıp yayınlanmayacağı ise henüz belirsizliğini koruyor.

Vahşi kapitalizmin durağı: ÇIRAK

2005 yılında yayınlanması düşünülen “The Apprentice-Çırak” programının hazırlıklarının ise son hızla sürdüğü basına yansıyan haberlerden öğreniyoruz. Programın formatı; iş hayatında başarılı olmak ve hayatta kalmak üzerine kurulu. Yarışmacılar ikiye bölünür ve kendilerine şirket ismi seçerler ve her hafta Patron’ nun verdiği görevleri yerine getirmek için ekip olarak kıyasıya mücadeleye girerler. Bir süre sonra Patron’ nun karşısına gelir ve yapılan iş üzerine tartışılır. Başarısız olan ekibin lideri yanına başarısızlık payı olanları seçer ve tekrar patronun karşısına gelirler. Patron karar verir ve “Kovuldun” sözleri tüm acımasızlığıyla dökülür.

Türk versiyonu Çırak’ ın parton rolünü Anadolu Grubu yöneticisi ve TÜSİAD’ ın eski başkanı Tuncay Özilhan’ ın üstleneceği basına yansıdı.

Kaynana Semra Hanım ve biz izleyiciler...

17 Aralık 2004 günü Avrupa Birliği Zirvesi’ nin yapıldığı bir günde kaynana Semra Hanım sayesinde en fazla izlenen “Gelinim Olur musun” adlı programın rekor kırdığı açıklandı. AB pazarlıkları %35 oranında izlenmiş, Semra Hanım ise %72-78 oranında.

Medyayla ilgili eleştirilerin yoğunlaştığı bir dönemde televizyon evimizde sözü en çok dinlenen “birey”i olmanın ötesine geçti. Uzmanlar, günde 4 saatin üzerinde televizyon izleyenlerin “gerçeklik” duygusunun çarpılmaya başladığını, 7 saatin üzerinde ise kalıcı hasarlar meydana geleceğini açıklıyor.

Gazeteci Prof. Dr. Haluk Şahin, Cumhuriyet Dergi’ de yayınlanan röportajında; 21. yüzyılın endüstri sonrası toplumlarında, çaresizliklerinin öfkeye dönüşmesinin önüne geçmek için insanların, en büyük talebinin “avutulmak” olduğunu ve bunun için “beşikten mezara, çılgınca eğlenmek” istediklerini söylüyor ve ekliyor: “Bu kadar çok eğlenme talebi olan bir topluluğa dikkatli bakmak gerekir” diyor.

Evet bizlerinde birer izleyici olarak dikkat etmemiz gereken nokta, bütün bu yarışmalarda sunucular biz izleyiciye aynı çağırıyor: “Parmaklarımız çalışıyor, oylarınızı gönderiyor, sonucu siz belirliyorsunuz!..” Evet sonucu biz belirliyoruz ama nasıl?

Başkalarının Acısına Bakmak

Güney Asya kıyılarına dalgalar hergün yeni ölümler bıraktıkça ve her dakika yeni fotoğraflar düştükçe televizyon ekranlarına ve gazetelere, Susan Sontag’ ı anmamak mümkün değil... Amerikalı muhalif yazar ve eleştirmen Susan Sontag’ ı 2004’ un son günlerinde yaşanan Tsunami trajediyle eşzamanlı kaybetmek onu anmak için bir vesile oldu.

Susan Sontag, görsellik, görsel kültür, fotoğraf üzerine iki kitap yazdı. 1977’ de Fotoğraf Üzerine ve 2003’ te Başkalarının Acısına Bakmak. Sontag’ ın her iki kitabında da tek bir fotoğraf yer almadı ama özellikle basın fotoğrafçılığı ile sadece sözcükleri kullanarak hesaplaştı. Sontag’ a göre fotoğraf toplumsal bilincimizi uyarırken bir yandan onu acımasızca öldürmekteydi. Şok olma ve şaşırma duygularımız ise yavaş yavaş hadım ediliyordu.

Başkalarının Acısına Bakmak, kesintisiz görüntü bombardımanının tüm hayatımızı kuşattığı bir çağda, Susan Sontag’ ın savaş fotoğrafçılığının misyonu ve başkalarının acılarıyla ıstıraplarına duyarlı olmak üzere bir insanlık dersi verdiği başyapıtı. “Savaş, iç deşer; savaş, bağırsakları boşaltır. Savaş, teni yakıp kavurur. Savaş, organları bedenden koparır. Savaş, yıkıp yok eder.” böyle diyor Susan Sontag. Goya’ nın “Savaşın Felaketleri” serisinden savaş fotoğraflarından yola çıkarak şu soruyu yöneltiyor bizlere; “Savaşın ve dehşetin yüzünü sergileyen fotoğraflara

bakmaya ne kadar dayanabilirsiniz?”.

O’ na göre fotoğraf bir görme biçimini dayatmak, gerçekliği eğip bükmek ve ona deyim yerindeyse makyaj yapmaktır. Sontag’ ın asıl peşine düştüğü, savaş fotoğraflarının insan üzerinde bıraktığı etki ve insanın aldığı tutum.

Sontag, fotoğraf karelerinde paramparça olmuş bedenleri görüp, keyifle kahvesini yudumlamayı, yaşanan felaketlerden sonra çılgınca eğlenebilmeyi sürdüren insanın duygularına mercek tutuyor.

“Uzaktaki acıları gösteren fotoğraflar ne işe yarar?” sorusuna, “İnsanlar oldukları yerde kendilerini güvende hissettiklerinde başkalarının çilelerine karşı duyarsızlaşırlar” diye yanıt veriyor. Ancak, bu gibi duyguların eyleme geçmediği noktada, bambaşka ve tehlikeli ruh haline dönüşebileceğinin de altını çiziyor. Bu duygunun adı; “Biz ne yapabiliriz ki?” Sonuçta varılan yer ise; kabullenme, kanıksama ve giderek tepkisizleşme. Sontag özellikle de “alışma” duygusu üzerinde çok duruyor.

Sontag, “Başkasının Acısına Bakmak” ta savaş fotoğrafları üzerinden verdiği insanlık dersinde, “Sadece bakmak yetmez” diyor. Başka bir seçenek daha olmalı elbette. Düşünmek, sormak ve elbette eyleme geçmek...

SSK Hastaneleri ve Sağlıkımız

Sağlık ciddi bir konu. Yaptım demekle olacak gibi değil. Bu alanda yapılması gereken çok şey olduğu da bir gerçek. Ancak, önce düşünülmesi gereken şey, topluma yaygın bir sağlık hizmetinin nasıl götürüleceğinin planlanması.

TBMM’de önceki gün çıkarılan kanunla SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığı’na devredildi. Bu devri gerçekleştiren AKP hükümetinin iddiası sağlık hizmetlerinin tek elde toplanıp daha kaliteli hizmet verilmesi. Bunun ne kadar gerçeği yansıttığı çok tartışmalı.

Gerçekten SSK hastanelerinde hizmet, hele de büyük şehirlerde ne yazık ki sınırlı. Aslında Türkiye’de sağlık hizmeti sorunlu. Hastane kapılarında beklemek, yeteri hizmet alamamak SSK’linin temel derdiydi. Ancak bu sınırlı ve sorunlu hizmetin sorumlusu herhalde SSK hastaneleri ve SSK çalışanları değil. Yapılan bir araştırmaya göre SSK’deki hastaların aldıkları pay Emekli Sandığı’ndan hizmet alanlara harcanan paranın yarısından bile az. Şimdi Emekli Sandığı’ndan hizmet alanlar haklı olarak kendilerinin aldığı hizmetin de kalitesiz olduğunu söyleyecekler ki doğrudur. Fakat SSK’lininki bunun çok daha altında. Hükümet, bunları birleştirerek daha iyi hizmet verebileceğini iddia ediyor. Daha iyi hizmet ancak bu alana daha çok kaynak ayırmakla mümkündür. Okmeydanı SSK Hastanesi çok uzun yıllardır aynı yatak sayısıyla hizmet

vermek zorunda, çünkü yatırım yok. Gelen hükümetler hep SSK’nin açıklarını nasıl kapattıklarını, devletin ne kadar zarara uğradığını söylediler. Her alanda hortumculara para kaptıranlar iş sağlığı gelince, kendi hatalarından kaynaklanan bir açık nedeniyle toplumun önemli bir kesimini sağlık hizmetlerinden mahrum bırakmayı tercih etmiş oluyorlar.

Sağlık Bakanı, son karardan sonra, “SSK hastanelerini satmayacağız” dedi. Sendikaların ve sivil toplum kuruluşlarının tepkilerinden sonra böyle konuştuğu söylenemez mi? Bugün bu tepkileri yatıştırmak için böyle konuşan Sağlık Bakanı, yarın nasıl davranacaktır? Sağlıkın özelleştirilmesi IMF’nin ve Dünya Bankası’nın temel politikalarından birisi olarak AKP hükümetinin önüne konmadı mı? Yarın bu Sağlık Bakanı gider, yerine gelen, “Ne yapalım” diyerek bu hastaneleri özel kurumlara satarsa ne olacak?

Bu konudaki temel sorunu sağlığa ayrılan para diye özetleyebiliriz. İstanbul Tabip Odası Başkanı Profesör Gençay Gürsoy, bu konudaki durumu geçen yıllardaki bir konuşmasında şöyle özetlemişti: “Toplumun açık gereksinmesine karşın sağlık alanında yeni bir yatırım yapılmadı ve 5 bin hekimin istihdamı, kaynak yok gerekçesiyle uygun görülmedi. Hükümet, ülkenin kaynaklarını küçük bir kesime aktarmak yerine, sahibi olan bizlere döndürmek için 2004 yılı genel bütçesinden sağlığa ayrılan payı yüzde 2.4’ten en az yüzde 5’lere çıkarmalıdır” Gençay Gürsoy, bu oranı geçen yıl için

SSK Hastaneleri

çok daha altındadır. Hükümet, bunları birleştirerek daha iyi hizmet verebileceğini iddia ediyor. Daha iyi hizmet ancak bu alana daha çok kaynak ayırmakla mümkündür. Okmeydanı SSK Hastanesi çok uzun yıllardır aynı yatak sayısıyla hizmet veremez zira aynı şekilde başka hastanelerle konuştuğu söylenen gün bu başkileri yatağına konuşan Sağlık Bakanı devrenancaktır? Sağlık hizmeti IMF’nin ve DİN temel politikalarında AKP hükümetinin bir mi? Yarın bu Sağlık B

istemmişti, aradan bir yıldan fazla zaman geçti. Sağlık alanında reform ve daha iyi bir sağlık hizmeti için 2005 yılı bütçesinden sağlığa ne kadar pay ayrıldı sanıyorsunuz? Yüzde 3.55. Doktorlar ve sağlık kesiminde çalışanlar bu oranın hiçbir ihtiyacı karşılamaya yetmeyeceğini ve bu nedenle SSK hastanelerinin devrinin hiçbir derde deva olmayacağını belirtiyorlar.

Sonuç olarak SSK hastaneleri çok tartışmalı bir şekilde Sağlık Bakanlığı’na devredildi. Buradaki işçi ve işveren hakları da dikkate alınmadı. Olan oldu. Acaba olan oldu mu? Bilmiyoruz, önümüzdeki dönemde bunun ne anlama geldiğini daha iyi anlayacağız.

Sağlık ciddi bir konu. Yaptım demekle olacak gibi değil. Bu alanda yapılması gereken çok şey olduğu da bir gerçek. Ancak, önce düşünülmesi gereken şey, topluma yaygın bir sağlık hizmetinin nasıl götürüleceğinin planlanması. Türkiye gibi adam başına yıllık 3000 dolarlarda bir gelire sahip olan ülkede, hangi sağlığı özelleştirebilirsiniz?

SSK hastanelerinin özelleştirilmesiyle AKP hükümeti çok radikal sayılacak bir adım attı. Bunun sonuçlarının ne olduğunu uygulamalara bakarak daha iyi anlayacağız. Şurası bir gerçek ki, asıl olan bu toplumun çalışanlarına, dar gelirli sine nasıl bir sağlık hizmeti verileceğidir. Zaten durumu iyi olanlar özel sağlık sigortasından yararlanıyorlar. Yoksullar ise hastane kapılarında kuyruktalar. Bu çözülecek mi?

İddia böyle ama, gerçek böyle mi?..

29 Aralık 2004
Milliyet

Bir Maldiv Tatili

Ve yine de, felaketle esas yüzleşen "alttakiler" olmasına rağmen, yine de işte, gazetelerde, televizyonlarda hikâyeyi "roof"takilerin cümleleri anlatıyor.

Manken Aysun Kayacı ile birlikte futbolcu Emre bungalovun içinde kalmışlar. Sular boğazlarına kadar gelmiş. Emre kahramanca camı kırmış, bungalovun tepesine çıkmışlar. Su, gelmiş boğazlarına dayanmış...

Felaketin "içine" ilişkin bunu bilmiş olduk biz. Dev dalgaların hışmından, denizin yarılmasından aklımızda kalan en "canlı", en "yakın" cümle bu olacak. Binlerce insanın ölümü bize o kadar değmeyecek belki ama Emre'nin camı kırıldığı andan hepimiz haberdar olacağız. Tıpkı...

Tıpkı yangında yüzü islenen "ünlü isimler" gibi... Onların çaresizliği daha çok "haberdi" sıradan insanlara oranla. Artık felaketler bile haber olabilmek için "renkli simalara", "medyatik yüzlere" ihtiyaç duyuyor zira...

Camdan izleyenler

Independent gazetesi "Niye hep yoksulların başına geliyor felaketler?" diye sormuş bir sitemle. Düşene bir tekme de tsunami mi vuruyor yoksa?

Bilmem. Belki de böyle "Vurdu

mu tam dibine vursun" bir kalleş adaleti vardır evrenin. Ama Türkiye'den tatil için giden bir sosyetik hanımın anlattıklarına bakılırsa kimileri, beş yıldızlı otellerde konaklayan kimileri, otellerin "roof"larından izlemişler, izleyebilmişler olup biteni.

Cümleten geçmiş olsun tabii. Ama otellerin alt katlarında çalışanlar, çamaşırhanelerdeki kadın işçiler, "Çok şekeer!" denilip alınan hediyelik eşyaları üreten Uzakdoğulu köle çocuk işçiler, kıyıda incik boncuk satanlar... Dalga alttakini hedef almıyor. İnsanlık, bazıları felaketleri çatı-bar'da camdan izleyebilsin diye kimilerini alt katlara, en alt katlara tıkıyor.

Ve yine de, felaketle esas yüzleşen "alttakiler" olmasına rağmen, yine de işte, gazetelerde, televizyonlarda hikâyeyi "roof"takilerin cümleleri anlatıyor.

Esmer ölümler

Dünkü gazetelerde ölmüş bir çocuğun başında ağlayan anne ile baba fotoğrafını görünce niyeysel aklıma iş dünyasının her

toplantısında edilen klişe cümleler geldi: "Dünya artık çok küçülüyor", "Küreselleşme hepimizi birbirimize yaklaştırıyor", "21. yüzyılda insanlık artık küresel köyü paylaşıyor"... Yok böyle şeyler.

Yalandan dolandan, power-point'le hazırlanmış sıkıcı sunuşların cila cümleleri bunlar. Bu felaketler oralarda olunca dünya her zamankinden büyük, yollar her zamankinden uzak oluyor. Her gününü havaalanlarında geçiren insanlar uçaklara binmiyor, küresel köyümüzün o bölgesi "dünyanın ta öteki ucu" oluveriyor.

Enteresan bir tatil için adı akılda tutulan ülkeler birden tatil dükkânlarının listelerinden çıkarılıveriyor. "Bozuldu bu ülke, yok artık" denerek halklar kendi ölüleriyle yalnız bırakılıveriyor. Tatilciler pılısını pırtısını toplayıp kaçıyor.

Sona kayan futbolcu Emre'nin gazetelere anlattığı cam kırma hikâyesi oluyor. Binlerce ölünün ardından. Binlerce...

GÜNEŞLİ PAZARTESİLER

Yönetmen: Fernando León de Aranoa
Oyuncular: Javier Bardem, Luis Tosar,
Jose Angel Egido...
Tür: Dram Süre: 113 Dakika.

Güneşli Pazartesiler, düşlerini gerçekleştirememiş bir grup orta yaşlı erkeğin, işsizlikle mücadele etmenin ve umutsuzluğun üstesinden gelmeye çalışmalarının hikayesi...

İspanya'nın liman kenti Vigo'da geçen film, tersane işçileri ile polis arasındaki çatışma, sopalı sokak gösterisiyle başlıyor. Vigo, uzun zaman önce tarıma sırt çevirmiş ve bunun sonucunda işçiler ve göçmenlerle dolmasına yol açan endüstrinin yaygınlaştığı bir şehre dönüşmüştür. Şehirde bulunan tersane hükümet kararı ile kapatılır ve çalışan işçiler bir anda kendilerini işsiz halde bulurlar. Kapatılan tersane, işçiler üzerinde değişik etkiler bırakmıştır ve tüm bu etkilerin ortak noktası ise olumsuz olmasıdır.

İşten atılan orta yaş işçi grubu, işsizlikle mücadele etmenin umutsuzluğunun üstesinden gelmeye çalışmaktadırlar. Şehirde bulunan tersanesindeki, onlar için büyük önem taşıyan, işlerini kaybeden bu işçiler günlerini El Naval adlı bir barda geçirip hatıralarını yad eder ve şimdiki durumları hakkında dertleşirler ve uzun süre farkında olmaksızın olsa bile birbirlerinin moral kaynağı/dayanma noktası olurlar.

Kahramanlarımızdan Santa, işsiz olduğunu bir türlü kabullenmezken, kendine acımayarak reddedip bu duruma aldırmıyormuş gibi davranmaktadır. Santa, işçilerle polis arasında çıkan çatışma esnasında sokak lambasını kırdığı için yargılanmaktadır. Karşılığında aldığı para cezası ödeyemeyeceği bir para olmamasına rağmen, işinden sokağa atılmasını bir sokak lambasının kırılmasından daha adaletsiz bulduğu için bu parayı ödemek istememektedir. Santa, yargılama sonucu suçlu bulunur ve o parayı öder ödemesine ama lambayı tekrar kırmaktan da onu kimse alıkoyamaz. Jose, uzun süredir evli olduğu eşinin kendisini terkedeceğinden korkmaktadır. Belki de arkadaşlarının da dediği gibi içlerinden en şanslı olanı da odur. Çünkü eşinin geçici de olsa bir işi vardır ama yavaş yavaş evlilikleri çatırdamaktadır. En yaşlıları Amador'un başına gelmiş olan da budur, ama o herkesi karısının seyahatten bugün yarın döneceği konusunda ikna etmeye çalışır. Gerçeğin arkadaşları tarafından öğrenilmesini engellemek için onları ısrarla evinden uzak tutmaya çalışır ama günlerden bir gün içkiyi fazla kaçırınca gerçek anlaşılır. Amador'u dolabında bir dilim ekmeğin olmadığı, suların kesildiği bir evde yaşamakta, yalnız işsizlikle değil yalnızlık duygusuyla da boğuşmaktadır. Bu arada Lino, birçok işe başvurur ancak bunların hepsinde bilgisayar kullanma şartı olduğu için genç adaylarla başedemez. Yine de Lino, iş bulma umudundan vazgeçmeyi reddeder, öyle ki aranan tüm işlerdeki 35 yaş sınırını aşabilmek

için arkadaşları arasında alay konusu olmayı göze alarak saçlarını boyatır.

Filmin konusu olan, işsizlik sorunu ülkelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerine bağlı olarak kimi farklılıklar gösterse de, hala tüm ülkelerin gündeminde bir numaralı sorun olarak varlığını sürdürmektedir.

İşsizlik, salt ekonomik bir sorun olmanın ötesinde, toplumsal ve kişisel özellikleri de olan çok yönlü bir olgudur. Emeğin öteki üretim etmenlerinden farklı özellikler taşıması, sermaye karşısındaki zayıf yönleri ve onun işsiz kalmasının beraberinde getireceği toplumsal sonuçlar işsizliğin önemli bir toplumsal sorun oluşturmasına yol açmaktadır.

Sorunun çok daha önemli bir boyutunu ise, işsiz kalan kişilerde yarattığı korku, fiziksel ve ruhsal sağlığın bozulması, ümitsizlik, yoksulluk ve toplumsal dayanışmanın bozulması oluşturmaktadır.

Ekonomik güvencenin ve ihtiyaçların giderilmesini sağlayan gelir kaynağının kaybı, "Ailenin rızkını sağlayan kişi" rolünün sona ermesi, zaman duygusunu kaybetmek, sosyal çevreyle olan bağların kopması vb. tüm bu gerçekler filmde öylesine sade ve insani boyutlarıyla işlenmiş ki filmin müziğiyle birleştiğinde görsel bir şölene dönüşüyor.

Güneşli Pazartesiler, işsizliğin etkileri üzerine dokunaklı ve çoğu kez acı bir komikliğe sahip bir dram ve ses getiren, dayanışma çağrısı yapan bir film... Ve anlatılanlar bizimde çok yakından bildiğimiz hikayeler...

EMEK EDEBİYATI KİTAPLIĞI

İşçi B'nin Hikayeleri

Peter Maiwald / Evrensel Basım Yayın / Şiir

Bu kitapta İşçi B'nin Hikayeleri var. Onun hikayeleri gerçekte bütün işçilerin hikayeleridir. İşçi B kıvrak zekalı, hazırcevap ve nüktedandır. Sınıf kardeşleri adına sömürü ilişkilerinden komşuluk sorunlarına kadar bütün güncel ve toplumsal konularda fikir yürütür.

Onu, tezgah başında sınıf kardeşleriyle dünya meseleleri konuşurken, kibirli patronun balonunu söndürürken, bir emeklinin cenazesinde papaza laf yetiştirirken, bireyci bir yazara çataırken görebilirsiniz...

“Güzel günler gelmez bize
Diyor işçi B,
Biz güzel günlere yürümedikçe!”

www.birlesikmetal.org

Kasım 2004 başlarında yenilendi internet sitemiz...

Daha geniş bir içerikle, daha hızlı bir altyapıyla hazırlandı, geliştiriliyor..

Ziyaretçi sayısı her geçen gün artan internet sitemizde, sendikamızın tarihçesinden, şubelerine kadar her türlü bilgiye ulaşabilirsiniz..

40'tan fazla kitabımızı, gazete ve dergilerimizi okuyabilirsiniz.

Etkinlik duyurularını, etkinliklerle ilgili fotoğrafları bulabilirsiniz..

bize e-posta göndermek isterseniz,

dergi@birlesikmetal.org adresini kullanabilirsiniz.

İnternet, bilgiye ulaşmak için olduğu kadar, bilgiyi yaymak için de etkin bir kanal...

Birleşik Metal-İş, 01.09.1998 tarihinde ülkemizden ilk sendika olarak internette yerini aldı.

GEÇMİŞİ BİLMİYENİN GELECEĞİ OLMAZ

**“Bizler, Türk işçi sınıfının
tüm çıkarları, hakları,
özgürlükleri ve de onuru için
bir araya geldik...
(Disk Kuruluş Bildirgesi’nden)**

**Demokrasi, özgürlük,
bağımsızlık ve barış
mücadelesinde**

**DISK
38 yaşında**